

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POSLOVNO POROČILO

ZA LETO 2017

PRORAČUNSKI UPORABNIK

1217

NACIONALNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE

ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

10. marec 2018.

direktor
dr. Ivan Leban

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE NACIONALNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

Nekatere zakonske in druge pravne podlage na delovnem področju agencije so:

- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12-UPB7, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 109/12, 85/14 in 75/16);
- Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13);
- Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011 – 2020, ReNPVŠ11-20 (Uradni list RS, št. 41/11);
- Sklep o ustanovitvi Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 114/09 in 57/15);
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (Uradni list RS, št. 96/15, 46/16 in 80/16 – ZIPRS1718);
- Zakon o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 126/03 in 32/15);
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15 in 82/15; v nadaljnjem besedilu: ZSPJS);
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF;v nadaljnjem besedilu: ZJU);
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15);
- Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Uradni list RS, št. 40/14, 42/17)
- Merila za prehode med študijskimi programi (Uradni list RS, št. 95/10 in 17/11);
- Merila za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS (Uradni list RS, št. 95/10);
- Merila za uvrstitev v register strokovnjakov (Uradni list RS, št. 95/10, 17/11 in 22/12);
- Minimalni standardi za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih (Uradni list RS, št. 95/10 in 17/11);
- Merila za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol (Uradni list RS, št. 9/11);
- Merila za visokošolsko transnacionalno izobraževanje (Uradni list RS, št. 18/12, 38/13 in 8/15).
- Merila za mednarodno sodelovanje pri visokošolskem izobraževanju (Uradni list RS, št. 69/17)

Vse dosegljivo na

<http://www.nakvis.si/sl-SI/Content/Details/4>

Sicer sta dva dogodka zaznamovala leti 2016 in 2017 – prenehanje akreditacij pred-bolonjskih programov (30. 9. 2016) in sprejetje novele Zakona o visokem šolstvu (17. 11. 2016) – ZViS-K. Novela ZViS-K je povzročila spreminjanje podzakonskih aktov agencije v letu 2017 seveda ob včasih zamudnem sodelovanju vseh deležnikov.

2. DOLGOROČNI CILJI NACIONALNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU, KOT IZHAJAJO IZ VEČLETNEGA PROGRAMA DELA IN RAZVOJA NEPOSREDNEGA UPORABNIKA OZIROMA PODROČNIH STRATEGIJ IN NACIONALNIH PROGRAMOV

Dolgoročni cilji Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu so povsem v skladu z Resolucijo o nacionalnem programu visokega šolstva 2011-2020, ReNPVŠ11-20 (Ur. l. RS, št. 41/11). NPVŠ 2011-2020 temelji na Strategiji razvoja Slovenije in dokumentu Evropa 2020. NPVŠ 2011-2020 se navezuje na celotno področje terciarnega izobraževanja, ki ga poleg visokošolskih institucij tvorijo tudi višje strokovne šole. Osnovni cilji razvoja slovenskega visokošolskega prostora do leta 2020 so kakovost in odličnost, raznovrstnost ter dostopnost z instrumenti internacionalizacije, diverzifikacije, študijske strukture in financiranja visokega šolstva. Kakovost bo vsem omogočala mednarodno primerljivo in priznano visokošolsko izobrazbo, zaposljivost in mobilnost v skupnem evropskem visokošolskem prostoru.

Razvoj visokega šolstva v Republiki Sloveniji naj bi omogočil čim večjemu deležu prebivalstva kakovostno izobrazbo. Pridobivanje izobrazbe je mogoče le na podlagi kakovostnega izobraževalnega, raziskovalnega, strokovnega in umetniškega dela visokošolskih zavodov, ki se odzivajo predvsem na potrebe lokalne in širše skupnosti. Pomembno vlogo pri tem ima Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljnjem besedilu: agencija) z opravljanjem svojih temeljnih nalog, to so akreditacije in zunanje evalvacije visokošolskih zavodov, študijskih programov in višjih strokovnih šol ter z ustrezno svetovalno službo.

Osnovna dejavnost delovanja agencije je skrb in monitoring kakovosti slovenskega visokega šolstva, pa tudi vpetost agencije v mednarodno okolje in sodelovanje z deležniki v njem, ob upoštevanju evropskih standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (European Standards and Guidelines, ESG; <http://www.enqa.eu/index.php/home/esg/>), ki pa so bili revidirani predvsem v prvem delu v letu 2015 (Erevan, Armenija), pri čemer so sodelovale naslednje organizacije: ENQA, ESU, EUA, EURASHE in EI, BUSINESSEUROPE in EQAR. Agencija se zaveda, da je kakovost seveda primarna odgovornost tistih, ki izobražujejo, vendar s svojim delom agencija prispeva k izboljševanju te kakovosti. Bistven namen delovanja agencije je torej izboljševanje kakovosti ne le v njenem zagotavljanju. Agencija predvsem deluje kot C v krogu kakovosti PDCA (**P**lan, **D**o, **C**heck, **A**ct). Dolgoročni cilji agencije se v letu 2017 niso spremenili.

Potrebno je omeniti, da je World Economic Forum ob le 4,8 % BDP financiranju naš izobraževalni sistem uvrstil med 10 najboljših izmed 130 na svetu, pri pridobivanju veščin in splošne izobrazbe. <https://www.weforum.org/agenda/2017/09/these-are-the-ten-best-countries-for-skill-and-education/>

V letu 2017 je Svet agencije sprejel spremenjene **strateške cilje agencije 2017-2020** ob pregledu doseženih rezultatov za obdobje 2011-2016 (sprejeto na 110. seji sveta NAKVIS 16. marca 2017). Ti so:

- izboljšanje strokovnega dela agencije.
- krepitev neodvisnosti in avtoritete agencije.
- krepitev kulture kakovosti.
- prenova meril in drugih aktov agencije.
- vzpostavitev učinkovitega in uporabnikom prijaznega informacijskega sistema agencije.
- podaljšanje članstva v ENQA in EQAR ter krepitev mednarodnega sodelovanja agencije.
- reorganizacija dela agencije.
- razvojno delo.

Strateški razvoj Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu za obdobje 2017-2020 in povzetek dosežkov 2011-2016 (pdf file) je detajlno podan na spletni strani <http://www.nakvis.si/sl-SI/Content/GetFile/1113>

V nadaljnjem zapisu Poslovnega poročila za leto 2017 so povzeti tudi deli zapisnikov od 108. do 121. seje sveta agencije v letu 2017 (zapisnike je zapisal J.Širok in so informacije javnega značaja).

108. seja sveta 19. 1. 2017

Z vodnikom za notranje sisteme kakovosti in študentskim vodnikom se je zaključil projekt o notranjih sistemih kakovosti Erasmus+ EIQAS (sodelovanje poljske PKA, portugalske A3ES, bolgarske NEAA in NAKVIS agencije). Diseminacijski konferenci v Lizboni in Sofiji je sledilo srečanje v Ljubljani, zaključna konferenca pa je bila februarja 2017 na Poljskem. Ljubljanske konference se je udeležilo 50 ljudi. V sklepnem delu so se udeleženci seznanili s prvim osnutkom prenovljenih meril za akreditacijo kot posledica ZViS-K. Opozorili so, da želijo z agencijo sodelovati v celotnem procesu nastajanja meril. Rektorska konferenca je agencijo tudi povabila k skupni pripravi novih meril, vendar agencija vabila ni sprejela s pojasnilom, da merila pripravlja neodvisno in da se bodo na njihov predlog lahko pravočasno odzvali vsi akterji.

Svet se je strinjal, da naj agencija merila pripravi neodvisno in opozarja, da bo treba usklajevanju pripravljenega predloga meril in obrazcev nameniti dovolj časa.

Svet je obravnaval predlog strategije agencije 2017–2020. Predlog na agenciji še ni bil usklajen, nastal pa je ob upoštevanju strateških ciljev, ki sta jih sprejela delovna skupina za prenovo strategije in svet agencije.

109. seja sveta 16. 2. 2017

Januarja 2017 je agencija prejela porevizijsko poročilo Računskega sodišča RS »Popravljalni ukrepi pri reviziji evalviranja, akreditiranja ter podeljevanja koncesij v višjem in visokem šolstvu 2010-2013« v okviru revizije »Zagotavljanje kakovosti in raznovrstnosti študijskih programov«. Agencija je dobila in izvedla 7 popravljalnih ukrepov:

- a) nesmotnosti kot posledica neustrezne podzakonske ureditve postopkov akreditacij in zunanjih evalvacij – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot nezadovoljiva,
- b) nepravočasno in neenotno pozivanje vlagateljev k dopolnitvam vlog – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot delno zadovoljiva,
- c) odsotnost sistema zagotavljanja kakovosti poročil strokovnjakov in odločb sveta agencije – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot delno zadovoljiva,
- d) negospodarnost sklenjene najemne pogodbe za najem poslovnih prostorov – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot zadovoljiva,
- e) odsotnost sistema zagotavljanja pravilnosti in gospodarnosti sklenjenih pogodb – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot nezadovoljiva,
- f) neupoštevanje določb v zvezi z obvezno izvedbo zunanje in notranje revizije – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot zadovoljiva,
- g) odsotnost načrtovanja sredstev na podlagi analize potreb – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot nezadovoljiva.

Zoper mnenje računskega sodišča ni pravnega sredstva. Končna ocena ob zaključku revizije se glasi: »Nesmotnosti agencije, ki niso bile zadovoljivo odpravljene, ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.« Iz končnega sklepa računskega sodišča izhaja, da je »agencija kršila obveznost dobrega poslovanja«, vendar to ni bila hujša kršitev dobrega poslovanja.

Agencija je vključena v kriminalistično preiskavo v zvezi z ovadbami, poročilom računskega sodišča »Revizija pravilnosti poslovanja nevladnih in pravosodnih proračunskih uporabnikov v letu 2011« in odzivom agencije nanj. Februarja 2017 jo je zaradi izplačevanja tako imenovanih domnevnih dvojnih sejin članom sveta in dvojnih potnih stroškov dvema članicama takratnega sveta agencije obiskal policist kriminalistične policije Ministrstva za

notranje zadeve. Agencija je kriminalistu izročila vse ustrezne dokumente in odzive, ta pa je s preiskavo seznanil tožilca. Kot posledica na omenjeno poročilo računskega sodišča sta bila spremenjena Sklep o ustanovitvi agencije in Poslovnik o delu sveta agencije.

15. 2. 2017 je bila skupna seja Sveta za visoko šolstvo Republike Slovenije (SVŠ) in Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije (SZT). M. Franko je ustno predstavil izhodišča za enoten skupen zakon, T. Lah Turnšek pa za ZRRD. Ministrica za izobraževanje, znanost in šport je nato predstavila ločeni izhodišči za ZViS in ZRRD, ki ju je pripravilo ministrstvo (MIZŠ). Direktor je dodal, da izhodišča MIZŠ niso sledila sklepu (2/6) s prejšnje seje, kjer sta SVŠ in SZT priporočala pripravo enotnega zakona za področje visokega šolstva in raziskovalne dejavnosti. Nova zakonodaja naj bi opredelila poslanstvo institucij, javno službo, človeške vire, institucionalno financiranje in etiko. Na MIZŠ so menili, da je prav, da se pripravita ločena zakona in še zakon o Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu.

Svet je obravnaval osnutek meril in obrazcev za akreditacijo. Na osnutek meril in obrazcev se je odzvala tudi skupina sedmih izkušenih strokovnjakov agencije. Njihovo splošno mnenje je, da bi morale biti omenjene usmeritve sestavni del meril in ne le navedene v obrazcih ter da je osnutek dober.

Svetnica agencije je opozorila, da agencija s svojimi predpisi in obrazci visokošolskim zavodom povzroča preveč uporabnikom neprijaznega administrativnega dela. Slika o kakovosti, ki jo ustvarjajo, pa je precej fragmentirana, izraža težnjo po kopičenju podatkov in ne temelji na spodbujanju kakovosti. Informacijski sistem agencije naj bi bil po ZViS vstopna točka za celoten visokošolski prostor in vneseni podatki bodo napajali tudi sistem eVŠ. Zaradi tega mora agencija zbirati tudi določene osnovne podatke, ki morda nimajo neposredne povezave s kakovostjo.

Aktualni osnutek meril in obrazcev za akreditacijo vsebuje manj meril oziroma standardov, kot jih je bilo prej, je bolj jasen in bolje povezuje predpis z obrazci. Izpolnjuje tudi pričakovanja Računskega sodišča RS, da naj bodo predpisi agencije bolj transparentni, jasni, natančni in razumljivi. Agencija je usklajen osnutek meril poslala deležnikom.

110. seja 16. 3. 2017

Člani sveta so se seznanili s spremembo določil o pravicah članov sveta agencije v novem ZViS. Člana sveta agencije se predčasno razreši, če se ne udeleži treh zaporednih sej sveta agencije. Seznanili so se tudi z določilom, da mora agencija za regulirane poklice v postopku akreditacije pridobiti soglasje ministrstva, v katerega pristojnost sodi poklic, ki ga bo pridobil diplomant. Direktor je opozoril, da diplomant z zaključkom študija pridobi izobrazbo in ne nujno poklica. S svojo izobrazbo pa lahko opravlja tudi različne poklice.

Agencija je prejela veliko novinarskih vprašanj, tudi o Novi univerzi, izsledkih revizije računskega sodišča in posebnem zakonu o agenciji. Medtem so se na agenciji intenzivno prenavljala merila za akreditacijo.

Izhodišča za sistemsko prenovo ZViS omenjajo tudi poseben zakon o agenciji, ki bi združeval dosedanjo zakonsko ureditev agencije, sklep o ustanovitvi agencije in merila za akreditacijo in evalvacijo.

Agencija je pripravila prevod standardov ESG 2015 v slovenski jezik, ki je objavljen. V Sloveniji na področju visokega šolstva še vedno nimamo uradne terminologije in prevodov zakonov v angleški jezik.

Svet je obravnaval Poslovno poročilo za leto 2016

Agencija je bila v organizacijo ENQA včlanjena leta 2015. Prvič ji je o stabilnem financiranju poročala 2016, 2017 pa se je odzvala glede izpolnjevanja priporočil o svetovanju agencije visokošolskim zavodom pri notranjem zagotavljanju kakovosti, razlagi izpolnjevanja meril kakovosti ter formalnega sledenja zavodom pri institucionalni evalvaciji. V letu 2017 bo agencija začela postopek podaljšanja članstva v organizacijah ENQA in EQAR.

Svet je sprejel dokument Strateški razvoj Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu za obdobje 2017–2020.

Svet je dodatno obravnaval osnutek meril in obrazcev za akreditacijo (do evalvacije študijskih programov) ter pripombe zunanjih deležnikov. Visokošolski zavodi pripominjajo, da so obrazci preveč podrobni, zahtevajo preveč birokracije in podatkov. 16. 3. 2017 je zasedala delovna skupina sveta za prenavo meril, ki je urejala osnutek meril in obrazcev ter obravnavala prejete pripombe. Intenzivni sestanki so potekali tudi med strokovnimi delavci na agenciji. Preostanek meril do postopkov in pripadajoči obrazci bodo v pripombe poslani do sredine prihodnjega tedna. Delovna skupina sveta za prenavo meril se bo ponovno sestala v četrtek, 23. 3. 2017. Agencija naj bi v aprilu organizirala srečanje z zunanjimi deležniki, kjer naj jim predstavi prečiščen predlog meril in obrazcev ter pojasni, katere pripombe je upoštevala, katerih ni in zakaj. Na tem srečanju naj jim tudi predstavi, kako bodo delovali elektronski obrazci. Agencija mora pri prenavi meril ohraniti svojo avtonomnost.

112. seja sveta 20. 4. 2017

Študentska organizacija Slovenije je imenovala novega člana sveta, Seita Demirija iz Univerze na Primorskem. Poslano mu je bilo tudi vabilo na 112. sejo sveta.

Na spletni strani agencije in organizacije ENQA je bil objavljen slovenski prevod standardov ESG. ENQA je v svojem glasilu objavila tudi novico o spremembi slovenske visokošolske zakonodaje ZViS-K.

Direktor in strokovni delavec sta se sestala s predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). Udeleženci sestanka so razpravljali o pobudi za izredno evalvacijo Nove univerze, o dislocirani enoti Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani v Makedoniji, o problematiki zaposljivosti in o akreditaciji študijskega programa druge stopnje »Biopsihologija« Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem. Predstavniki MIZŠ so opozorili, da jih agencija ne obvešča pravočasno o odločitvah sveta, vendar je direktor pojasnil, da agencija zunanje deležnike o odločitvah sveta obvešča šele po potrditvi zapisnikov sej. Popravljalni ukrepi Računskega sodišča na sestanku posebej niso bili obravnavani.

Svet je razpravljal o pobudi za uvedbo postopka za podaljšanje vpisa agencije v register EQAR. Postopek ponovnega vpisa, ki se sicer izteka z 31. 7. 2018, je treba začeti 15 mesecev prej z vložitvijo formalne prošnje za podaljšanje vpisa in sprejetjem povezanega opisa nalog (terms of reference). Postopek se nadaljuje z vložitvijo samoevalvacijskega poročila agencije za leti 2016 in 2017.

Svet je obravnaval prenavo meril za akreditacijo in pripadajočih obrazcev. 19. 4. 2017 je bila na agenciji delavnica z zunanjimi deležniki, na kateri je bila obravnavana akreditacija študijskega programa, začela pa se je tudi obravnavo podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda. Prihodnji teden ji bo sledila še ena delavnica. Pomemben zaključek s prve delavnice je, da agencija ne more opravljati le svetovalne naloge, temveč da mora voditi tudi akreditacijske postopke, ki morajo temeljiti na trdnih dokazilih in podrobnih podatkih. Pri tem bo skušala agencija čim boljše upoštevati posebnosti in raznolikost visokošolskih zavodov, njihovih študijskih programov in še posebej njihovih notranjih sistemov kakovosti. Svet je poudaril, da naj agencija obenem vzdržuje primerljivost slovenskega visokega šolstva. Kljub večjemu nasprotovanju v uvodnih pisnih odzivih na predlog novih meril za akreditacijo in pripadajočih obrazcev je agencija z deležniki na delavnici dosegla večjo stopnjo razumevanja in soglasja. Predstavniki agencije bo obiskal slovenske univerze in demonstriral delovanje novih obrazcev v informacijskem sistemu agencije. Člani sveta so se seznanili s pripombami deležnikov k posameznim standardom kakovosti in obrazcem ter niso imeli dodatnih pripomb.

Svet je obravnaval in sprejel predlog Smernic za dostopnost v terciarnem izobraževanju v Republiki Sloveniji. Dokument je predviden kot pomoč pri razumevanju dostopnosti prostorov in opreme v terciarnem izobraževanju ter ponuja primere dobrih praks in rešitev.

MIZŠ je na agencijo naslovil pobudo za uvedbo izredne evalvacije Nove univerze. Prijava se je odstopila komisiji sveta za izredne evalvacije, prav tako pa naj se naslovi na rektorja Nove univerze s pozivom, da se nanjo odzove

Univerza v Ljubljani je na agencijo in MIZŠ naslovila dopis, v katerem opozarja, da agencija nima pravne podlage od vlagateljev v akreditacijskih postopkih zahtevati priprave akcijskih načrtov in da visokošolski zavodi ukrepe za izboljšanje redno načrtujejo in obravnavajo že v drugih procesih in dokumentih. Svet razume opozorilo univerze, vendar agencija zaradi nujnosti stalnega preverjanja izboljševanja kakovosti, ki ga sicer uvajajo tudi novi ZViS in merila za akreditacijo, že sedaj zahteva pripravo akcijskih načrtov v odzivih na evalvacijska poročila skupin strokovnjakov. Na tak način spodbuja sklepanje zank kakovosti.

Predstavniki agencije se bodo udeležili sestanka zaradi uredbe o uporabi KLASIUS. Agencija bo visokošolske zavode seznanila o spremembah klasifikacije in jih pozvala, naj sporočijo spremenjene podatke o klasifikaciji svojih študijskih programov.

113. seja sveta 18. 5. 2017

28. in 29. aprila se je direktor udeležil delavnice in generalne skupščine organizacije CEENQA v Zagrebu. Tema delavnice je bila External Quality Assurance as an Efficient Process. Delavnica je obravnavala tudi problematiko razločevanja besed učinkovit (efficient) in uspešen (effective). Direktor je na srečanju predstavil novelo ZViS. Za predsednico je bila na skupščini izvoljena Nora Skaburskiene iz Litve, direktor pa je bil ponovno izvoljen za podpredsednika za dve leti.

15. maja je bil sestanek na MIZŠ. Agencija se je seznanila s pripravo Zakona o skupnosti študentov in o Uredbi o javnem financiranju visokošolskih zavodov. Povečala se bodo sredstva za mobilnost pedagogov in študentov.

Na SAZU je bil 16. maja posvet o integriteti v znanosti in o ustanovitvi nacionalnega telesa za integriteto v znanosti. Nacionalno telo ne bo organizirano kot pritožbena komisija. Izdajalo bo le mnenja.

Slovenski visokošolski sistem je po podatkih raziskave Univerze v Melbournu ob 0,68 % financiranju nacionalnega BDP uvrščen na 28. mesto med 50 državami, kakovost življenja v Sloveniji pa je po podatkih raziskave Univerze v Minhu uvrščena na 10. mesto med 28 evropskimi državami in najboljša glede na indeks enakosti.

Svet je obravnaval predlog novih meril za akreditacijo do postopka in pripadajočih obrazcev. Nanj ni imel dodatnih pripomb. Agencija je na usklajevalnih srečanjih z deležniki upoštevala pomembne pripombe. Zahteve po dokazilih bo prilagodila že obstoječim dokazilom in dokumentom, ki jih visokošolski zavodi pripravljajo tudi za druge namene. Sedaj je v pripravi postopkovni del meril. Ko bo ta pripravljen, bodo deležniki v pripombe prejeli čistopis predloga celotnih prenovljenih meril za akreditacijo in pripadajočih obrazcev. Agencija je slovenske univerze že seznanila z dokumentacijo in konkretnim primerom izpolnjenega elektronskega obrazca. Ponudila jim je možnost informativnega sestanka na temo elektronskih obrazcev.

V letu 2017 je predvidenih približno 80 akreditacijskih postopkov po starih merilih za akreditacijo. Agencija mora svoje predpise uskladiti z ZViS-K in zagnati sistem eNAKVIS, načrtuje pa tudi usposabljanje strokovnjakov agencije in kandidatov za vpis v register strokovnjakov ter pripravo sistemske analize za obdobje od 2014 do 2016. Sprejet je bil naslednji sklep:

Svet se je seznanil z uvajanjem nove klasifikacije KLASIUS-P-16. Klasifikacijo vseh akreditiranih študijskih programov bo potrebno prevesti v novo. Ker samodejna prevedba pri vseh študijskih programih ni mogoča, bo svet agencije visokošolske zavode pozval, da do konca avgusta 2017 sporočijo prevedene podatke o klasifikaciji določenih študijskih programov.

114. seja sveta 15. 6. 2017

Agencija je v predvidenem roku seznanila Vlado Republike Slovenije s Poročilom o poslovanju agencije v letu 2016. Predsednik vlade je poročilo odstopil MIZŠ.

14. junija so se sestali predstavniki agencije in MIZŠ, ki se ga je udeležila tudi ministrica. Pogovor se je dotaknil uvedbe prenovljenega zakona o visokem šolstvu ter informacijskih sistemov eVŠ in eNAKVIS. Ministrica je izrazila zadovoljstvo z napredkom pri prenovi meril za akreditacijo in željo, da bi bila merila sprejeta vsaj julija 2017.

Agencija je 13. 6. 2017 prejela odziv Rektorske konference Republike Slovenije na predlog prenovljenih meril za akreditacijo in pripadajočih obrazcev, ki izraža odklonilno mnenje do predloga predpisa in poziva k nadaljevanju usklajevanja. Dopis ne navaja konkretnih pripomb in predlogov rešitev ter izraženega stališča ne obrazloži. Rektorska konferenca od agencije pričakuje predvsem krepitev svetovalne vloge ter spoštovanje avtonomije univerz. Po mnenju sveta agencije reakcija rektorske konference zavira sprejem prenovljenih meril, ki upoštevajo tudi prenovljene standarde ESG iz leta 2015. Ti standardi med drugim agenciji zagotavljajo avtonomijo in neodvisnost v visokošolskem prostoru, tudi pri pripravi in sprejemanju predpisov. Obenem pa mora agencija upoštevati pričakovanja pomembnih deležnikov in si prizadeva svoje predpise oblikovati v konsenzu z njimi.

Organizacija EQAR je vse agencije, vpisane v register, ponovno opozorila na razmejitve med njihovim delovanjem v skladu z ESG standardi in drugimi dejavnostmi, ki jih opravljajo, predvsem svetovalnimi.

Agencija je prejela odziv organizacije ENQA na naše poročilo o izpolnjevanju priporočil o svetovanju agencije visokošolskim zavodom pri notranjem zagotavljanju kakovosti; tolmačenju izpolnjevanja meril kakovosti ter formalnem sledenju zavodom pri institucionalni evalvaciji (stalno spremljanje napredka). ENQA je izrazila zadovoljstvo s poročilom in pripoznala napredek agencije.

Direktor se je sestal z direktorjem vatikanske agencije AVEPRO, prof. F. Imoda, in predstavniki Teološke fakultete Univerze v Ljubljani. Agenciji delujeta podobno. Sta članici ENQA in obe imata mehek prijem pri sankcioniranju v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih. Sprejet je bil dogovor o sodelovanju.

Svet je obravnaval predlog čistopisa meril za akreditacijo s pripadajočimi obrazci ter dopis Rektorske konference Republike Slovenije z dne 13. 6. 2017. Slednja ima edina še večje zadržke do prenovljenega predpisa. Agencija naj ji ponovno dá možnost, da se izjasni o svojih zadržkih in predlaga konstruktivne rešitve, saj imata zaupanje in podpora deležnikov za delo agencije velik pomen. Svet je poudaril, da sta zasnova sistema kakovosti in koncept prenovljenih meril uzakonjena, zaradi česar koreniti posegi v predlog predpisa niso mogoči. Svet je pozval Rektorsko konferenco Republike Slovenije, da v roku enega tedna pošlje konkretna pojasnila k svojem dopisu z dne 13. 6. 2017 in konkretne pripombe s predlogi konstruktivnih rešitev, MIZŠ pa s tem dopisom seznaniti.

Svet je povabil predstavnike Rektorske konference Republike Slovenije in MIZŠ na sejo sveta agencije 28. 6. 2017.

115. (izredna) seja sveta 28. 6. 2017

Pred prihodom članov Rektorske konference Republike Slovenije (v nadaljevanju: RK) so člani sveta razpravljali o pripombah RK na predlog meril za akreditacijo. Prejete pripombe so konstruktivne, vendar vseh ni mogoče upoštevati, ker so nekatere bodisi v nasprotju z zakonodajo ali ovirajo izvajanje zakonskih nalog agencije bodisi prekomerno omejujejo presojanje in odločanje o kakovosti na organizacijsko-upravljaljsko raven ali na raven minimalnih standardov, zaradi česar ob njihovem upoštevanju ne bi bilo mogoče govoriti več o kakovosti temveč o spodnjem pragu sprejemljivega. Merila, ki jih bo svet naposled sprejel, bodo morala biti v skladu s standardi ESG, saj jih bodo v kratkem presojali zunanji evalvatorji v postopku podaljšanja članstva agencije v organizacijah ENQA in EQAR. Delovna skupina sveta za prenavo meril je nadalje zavestno ločevala med pomeni pri rabi izrazov »presojati«, »ugotavljati« in »preverjati«. Zgolj uporaba izraza »presojati« ni sprejemljiva.

Večina drugih pripomb RK je za svet sprejemljivih. Po mnenju sveta bi agencija morala opredeliti pomen pojma »kakovost(en)«, da njegova pogosta raba ne bi bila preveč relativna.

Svet se je z gosti RK uskladal, da bo z njimi obravnaval le pripombe oziroma predloge RK, do katerih ima agencija zadržke, v nadaljevanju pa bo odločal o predlogu predpisa. Agencija je pozdravila pobudo, da bi se precej bolj posvetila svoji svetovalni vlogi, vendar jo Zakon o visokem šolstvu (v nadaljevanju: ZViS) z akreditacijami še vedno zavezuje tudi k izvajanju nadzora in regulaciji v visokem šolstvu. Nedavno je morala agencija razmejitev svoje svetovalne dejavnosti od izvajanja akreditacijskih in evalvacijskih postopkov pojasniti tudi organizacijama ENQA in EQAR.

Predstavniki RK vidijo v agenciji pomembno ustanovo, ki na nacionalni ravni skrbi za kakovost visokošolskih zavodov in za razvoj visokega šolstva. Izrazili so prepričanje, da se ta skrb z novimi predpisi ne bi smela sprevreči v močnejši nadzor in inšpekcijo, saj učinek take spremembe ne bi bil razvojen. Poleg tega obstaja nevarnost, da bi akreditacijski in evalvacijski postopki administrativno še bolj obremenili visokošolske zavode. Takšen razvoj ne bi vodil v pravo smer. Univerze od agencije pričakujejo več zaupanja, saj potrebujejo avtonomijo. Evropske raziskave so pokazale, da so slovenske univerze v stopnji avtonomije podpovprečne. Krepitev nadzora in postavljanje strožjih pogojev ne moreta biti v pristojnosti agencije, pač pa sta lahko le plod politične odločitve, ki jo uveljavi vlada. Detajlni zapisnik dogovora je možno pridobiti na zahtevo.

Agencija predstavnikom RK v pripombe ne bo več pošiljala končnega predloga meril za akreditacijo. Ker je za pripravo čistopisa končnega predloga predpisa potrebnih preveč popravkov, bo svet o njegovem sprejetju odločal na dopisni seji, ki bo začela teči 13. 7. 2017.

116. dopisna seja sveta 13.7.2017

Na 115. izredni seji po daljši debati je svet odločil, da agencija predstavnikom RK v pripombe ne bo več pošiljala končnega predloga meril za akreditacijo ter da bo svet zaradi številnih popravkov o sprejetju predpisa odločal na dopisni seji, ki se bo začela 13. 7. 2017. Temu navkljub je agencija 7. 7. 2017 zaradi transparentnosti sprejemanja svojih predpisov predstavnike RK seznanila z zadnjo spremembo predpisa. Predstavnikom Študentske organizacije Slovenije, Ministrstva za izobraževanje znanost in šport, samostojnih visokošolskih zavodov, Nove univerze in izbrane strokovnjake iz registra strokovnjakov agencije pa je pozvala tudi k oddaji morebitnih pripomb, in sicer do 12. 7. 2017. Medtem ko sta dva strokovnjaka agencije s predlogi manjših redakcijskih popravkov pohvalila zadnjo različico predloga predpisa in se ostali deležniki, ki jim je bila dana možnost odziva, niso oglasili, je RK ponovno poslala pripombe na predlog predpisa.

Agencija pri pripravi končnega predloga meril in pripadajočih obrazcev za odločanje na 116. dopisni seji ni sprejela zadnjih pripomb RK. Predsednik slednje je na 115. izredni seji zagotovil, da RK ne bo pošiljala novih pripomb. Svet je tako odločal o predlogu predpisa in obrazca za evalvacijo študijskega programa z dne 7. 7. 2017, ki je nastal na podlagi pripomb RK z dne 13. 6. 2017 in usklajevanja s predstavniki RK na 115. izredni seji, ter o predlogih preostalih obrazcev, spremenjenih v skladu z različico meril z dne 7. 7. 2017. V predlogu predpisa, o katerem je odločal, so dodani predvsem manjši redakcijski popravki.

117. seja sveta 21. 9. 2017

4. 8. 2017 so bila v Uradnem listu RS objavljena nova merila za akreditacijo, ki so bila sprejeta na 116. (dopisni) seji. Pred objavo je agencija naredila manjše redakcijske popravke sprejetih meril in upoštevala nekatere pomembne naknadne pripombe Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: MIZŠ). Za mnenje o pripombah je agencija povprašala tudi službo vlade za zakonodajo, ki pa je agencijo ponovno napotila k MIZŠ. Ministrstvo namreč vztraja, da bi morala biti agencija pristojna za prvo akreditacijo članic univerz, katerim pa bi se akreditacija podaljševala samodejno v okviru podaljšanja

akreditacije univerze. Agencija bo MIZŠ ponovno prosila za avtentično razlago zakonskih določil oz. pisno navodilo.

Agencija ureja zadnje korake uvedbe elektronskih obrazcev in sistema eNAKVIS. Elektronski obrazci so že zaključeni in se nahajajo na strežniku. Zaradi varnostnih preprek Ministrstvo za javno upravo elektronskega sistema z obrazci namreč še ni preneslo iz testnega v produkcijsko okolje. Težave, povezane z varnostjo eNAKVIS, bodo predvidoma odpravljene v roku enega tedna. V vmesnem času bo agencija vlagatelje vpisovala v varnostno shemo in jim zagotovila pogoje za dostopanje do elektronskih obrazcev. Do 30. 9. 2017 mora vlogo za podaljšanje akreditacije vložiti le en visokošolski zavod, ki pa je že vložil namero za uvedbo postopka.

Svet je opozoril, da univerze niso prepričane, ali bo zagotovljen samodejni prenos podatkov o obveznih sestavinah študijskih programov iz starih vlog v novo elektronsko okolje. Agencija naj predstavnikom univerz čim prej pojasni okoliščine samodejnega prenosa podatkov.

Usposabljanje strokovnjakov agencije bo predvidoma konec oktobra oz. v začetku novembra. Glavna tema usposabljanja bodo nova merila za akreditacijo in mednarodno sodelovanje ter sistem eNAKVIS. Obravnavana bo tudi problematika pisanja poročil o presojah.

Svet je opozoril, da bi morala agencija z uvedbo elektronskega sistema in novih obrazcev za akreditacijske in evalvacijske postopke usposabljati tudi strokovne delavce na univerzah. Svetovanje in pomoč bosta učinkovitejša, če ju bo agencija zagotavljala pri reševanju konkretnih izzivov in sprotne delu na posameznih postopkih.

Napovedana sprememba Zakona o javnih agencijah (ZJA) pomeni spremembo statusa in samostojnosti agencije, ki bo med drugim imela negativne posledice na vodenje agencije, sestavo sveta in pritožbeni organ. Avtonomijo agencije tako načenja tudi prenos pritožbenih postopkov na resorno ministrstvo, sprememba imenovanja direktorja in znatno povečanje kvote članov sveta, ki jih imenuje vlada. Agencija je o neugodnih posledicah za avtonomno zunanje zagotavljanje kakovosti v slovenskem visokošolskem prostoru, ki jih prinaša predlog spremembe zakona, obvestila pristojni ministrstvi. Naznanila jih je na portalu e-demokracija, direktor pa je tudi sodeloval na simpoziju o spremembi zadevnega zakona na Evropski pravni fakulteti Nove univerze. Po svoji dolžnosti je agencija o napovedanih spremembah obvestila tudi organizaciji ENQA in EQAR.

Agencija je na ENQA in EQAR poslala uradni dopis za začetek postopka hkratnega podaljšanja članstva v obeh organizacijah. Evalvacijski obisk agencije je predviden v letu 2018.

Na pogajanjih za proračun je agencija dosegla vsakoletno povečanje proračuna za 50.000,00 EUR, podana sta bila predloga za 2018 in 2019. leto.

Predstavniki agencije so se udeležili dveh sestankov na MIZŠ, kjer so razpravljali o uvedbi izredne evalvacije Nove univerze, o problematiki prve akreditacije novih članic univerz, dislociranih enot visokošolskih zavodov v tujini in drugih izzivih.

Direktor se je sestal z novim rektorjem Univerze v Ljubljani.

Svet je ponovno obravnaval osnutek Meril za mednarodno sodelovanje pri visokošolskem izobraževanju. Tokratna različica predpisa je že celovita in vsebuje pripadajoče obrazce. Nekatera prvotna določila so se spremenila, dodala pa so se nekatera nova. Pri presojanju skupnih študijskih programov agencija na primer ne bo preverjala delodajalcev in mentorjev na področju praktičnega izobraževanja. Predlog predpisa naj agencija pošlje deležnikom v pripombe, svet pa bo naposled odločal o sprejemu čistopisa Meril za mednarodno sodelovanje pri visokošolskem izobraževanju.

118. seja sveta 19.10.2017

Svet je razpravljal o pobudi za uvedbo izredne evalvacije Nove univerze. Na 116. seji je odločil, da bo komisija sveta za izredne evalvacije ponovno preučila utemeljenost pobude

Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ), ko bo agencija sprejela nova merila za akreditacijo.

Po mnenju sveta je novela ZViS postavila nova pričakovanja do kakovosti v visokem šolstvu in do ustanavljanja novih visokošolskih zavodov. Čeprav agencija pozna kakovost na članicah Nove univerze, kakovosti te univerze in njenega doseganja standardov kakovosti še ni presojala.

25. 9. 2017 je agencija prejela dopis MIZŠ z naslovom "Zaznane nepravilnosti pri delovanju NAKVIS". Ta problematizira obravnavo dislociranih enot v tujini, ki zakonsko niso ustrezno urejene; akreditacijo nove članice univerze, glede česar ima agencija zadržke zaradi pomanjkanja določil v ZViS, še posebej glede morebitnega podaljšanja akreditacije članic univerz; prezrte pripombe MIZŠ na nova merila za akreditacijo; pridobivanje podatkov iz eVŠ; dopis pa agencijo seznanja tudi s pripombo enega od strokovnjakov agencije o nepoznavanju zakonodaje na agenciji. Agencija se je na dopis odzvala.

Predlog spremembe Zakona o javnih agencijah (ZJA) predvideva uvrstitev agencije pod režim tega zakona in kot organ v sestavi MIZŠ. Napovedana sprememba ni skladna s standardom ESG 3.3. Agencija se je na predlog spremembe zakona odzvala z obvestilom za javnost, prisostvovala je na javni tribuni, svoje mnenje pa je izrazila tudi na portalu e-demokracija. Glede predloga spremembe zakona je v rednem stiku z ministrico za šolstvo, izobraževanje, znanost in šport, ki je zatrdila, da vztraja pri tem, da se agencija izloči iz Zakona o javnih agencijah. Kot je ugotovilo tudi Računsko sodišče, je agencija neodvisen državni organ, ki pa za razliko od drugih tovrstnih organov nima svojega zakona in je zato manj avtonomen. Nadaljnja težava je tudi v tem, da je *agencija* sestavni del našega imena. Nekateri tuje agencije se imenujejo drugače – na primer *center*.

Agencija je z organizacijama ENQA in EQAR podpisala pogodbo za začetek postopka podaljšanja članstva in sprejela pogoje za zunanjo evalvacijo agencije. Stroški tega postopka znašajo 30.000 EUR.

Agencija je prejela veliko novinarskih vprašanj o vpisu tujih študentov iz Nepala, Indije in Bangladeša. S tovrstnimi vpisi se je Slovenija soočala že poprej, tudi na Univerzi v Novi Gorici in na Univerzi v Mariboru. Letos so eVŠ, upravne enote in ambasada v Indiji zaznale 800 takšnih prijav, ki najverjetneje pomenijo navidezni vpis za prehod v Evropo. Agencija je novinarjem pojasnjevala, da v postopkih podaljšanja akreditacije spremljamo osip in preverjamo okoliščine v primeru velikega osipa. Slednjega je revidiralo tudi Računsko sodišče in ugotovilo, da je bilo v treh letih 18.000 osipnikov, kar je državo stalo vsaj 50 milijonov EUR.

Med visokošolskimi zavodi je razširjena bojazen, da bodo akreditacijski in evalvacijski postopki s prenovljenimi predpisi in obrazci precej birokratski. Direktor je pojasnil, da se bo število evalvacijskih obiskov v bodoče precej zmanjšalo.

Agencija je pripravila obrazce za akreditacijo. Ker ji informacijsko infrastrukturo nudi MJU, mora izpolnjevati zahtevne varnostne pogoje. V ta namen je že vzpostavila varnostno shemo, v katero se za dostop do e-NAKVIS vpisujejo visokošolski zavodi in posamezniki, obrazci pa zaradi varnostnih pomanjkljivosti še niso nameščeni v produkcijsko okolje. Te pomanjkljivosti bodo predvidoma odpravljene do konca meseca. Medtem bo agencija nadaljevala z vpisovanjem v varnostno shemo in usposabljanjem za eNAKVIS v testnem okolju, tako da bodo lahko vlagatelji z delom pričeli takoj, ko bo elektronska aplikacija aktivirana. Agencija glede na trenutne najave načrtuje akreditacijo sedmih novih študijskih programov in zunanjo evalvacijo enega visokošolskega zavoda. Svet pričakuje, da bodo elektronski obrazci delovali čim prej.

Svet je obravnaval predlog Meril za mednarodno sodelovanje pri visokošolskem izobraževanju in pripombe deležnikov k merilom. Aktualni predlog meril pretežno upošteva pripombe deležnikov – pri tistih pripombah, ki jih aktualni predlog ne upošteva, pa so navedeni razlogi. Agencija se je na pripombe Univerze v Ljubljani odzvala v posebnem dopisu. Deležnike naj seznanimo s končno različico

Svet je obravnaval osnutek Meril za strokovnjake agencije. Predlog predpisa je daljši od predhodnih meril. Upošteva pobude sveta in njegovih komisij oziroma delovnih skupin in temelji na dosedanjih izkušnjah s strokovnjaki v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih. Ureja javni poziv in izbiro kandidatov, predvideva novo elektronsko prijavo kandidatov, obsega podrobnejše pogoje za vpis v register strokovnjakov, spreminja način usposabljanja in jasneje določa pogoje imenovanja skupin strokovnjakov.

Svet se je seznanil z uvajanjem klasifikacije Klasius-P-16 in problematiko prevajanja oziroma novega označevanja področij klasifikacije za posamezne študijske programe. Visokošolski zavodi so pri opredelitvi študijskih programov po KLASIUS-P-16 večinoma upoštevali že akreditirano strukturo oziroma opredelitev študijskih programov po klasifikaciji KLASIUS-P.

119. seja sveta 16.11.2017

Na poslani pismi ministru za javno upravo in ministrici za izobraževanje, znanost in šport agencija še ni prejela odgovora na vprašanja o spremembi Zakona o javnih agencijah. Novosti o možnih spremembah zakona tudi še ni bilo.

Univerza v Mariboru in Društvo univerzitetnih profesorjev Maribor sta direktorja in Tatjano Debevec povabila na pogovor z naslovom »Spremembe pri evalvacijah in akreditacijah v visokem šolstvu«. Pogovora se je udeležilo približno 40 udeležencev, vodil pa ga je prof. dr. Franci Čuš. Medtem ko je direktor predstavil mednarodne podatke o stanju v slovenskem visokem šolstvu, je Tatjana Debevec odgovarjala na vprašanja v povezavi z novimi merili za akreditacijo. Prof. dr. Franci Čuš se je zahvalil za strokovno predstavitev delovanja agencije.

26. in 27. oktobra 2017 se je direktor udeležil generalne skupščine organizacije ENQA v Sevresu v Franciji. Hkrati se je udeležil tudi srečanja izvršnega odbora organizacije ECA, katere podpredsednik je. Namen srečanja organizacije ECA je bil poiskati novo strategijo oziroma obnoviti obstoječo. V februarju 2018 bodo določene prioritete delovanja te organizacije, pripravljena pa bo tudi nova strategija. Direktor je na srečanju zagovarjal nove učne metode v času digitalizacije in velike dostopnosti različnih podatkov. Srečanje organizacije ENQA je imelo 119 udeležencev. Obravnavane so bile naslednje teme: Changing landscape of higher education, Changes and developments in QA (evropski trendi so usmerjeni v prehod na institucionalno akreditacijo ob delujočem sistemu notranjega zagotavljanja kakovosti). Izraženo je bilo tudi sporočilo ministrom za BFUG v letu 2018, izvoljeni so bili trije novi člani v izvršni odbor organizacije, za novega predsednika pa je bil izvoljen dr. Christoph Grolimund.

Agencija je začela izvajati usposabljanja za strokovnjake, kjer aktivno sodelujejo Barbara Zupančič Kočar, Jernej Širok, Tatjana Debevec, Andrej Krček, Martina Mravlja in Klemen Šubic. Usposabljanja se bodo udeležili vsi strokovni delavci iz sektorja za kakovost.

Direktor je pomotoma prejel elektronsko sporočilo, iz katerega je razvidno, da se pripravlja nova sprememba Zakona o visokem šolstvu - to bo le novela in ne sistemski zakon. Agencija pri pripravi ne sodeluje in nanjo ni bila vabljen.

S prehodom na institucionalno akreditacijo bo gradiv za seje sveta manj. Leta 2016 je agencija s skupinami strokovnjakov 34-krat obiskala Univerzo v Ljubljani, 13-krat Univerzo v Mariboru, trikrat pa Univerzo na Primorskem. V tem letu je bilo skupaj 78 evalvacijskih obiskov, na zavodih pa so strokovnjaki in predstavniki agencije preživeli 115 dni.

Informacijski sistem e-NAKVIS je preстал varnostni test na Ministrstvu za javno upravo.

Direktorju agencije bo 2. 4. 2018 potekel 5-letni mandat, zato je treba izvesti javni natečaj za direktorja. Besedilo objave natečaja določa svet agencije v skladu s Postopkom za izvedbo javnega natečaja za direktorja. Besedilo javnega natečaja se objavi na spletni strani agencije, v Uradnem listu RS ter v dnevem časopisu.

120.seja sveta 21.12.2017

Zaključila so se štiri celodnevna usposabljanja strokovnjakov za delo v povezavi z novimi Merili za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

V uradnem listu so bila objavljena Merila za mednarodno sodelovanje pri visokošolskem izobraževanju.

EQAR je 11. decembra 2017 odobril, da se agencija z organizacijo ENQA dogovori za izvedbo zunanje evalvacije agencije. Evalvacijski obisk bo v začetku junija 2018.

Od 23. do 25. novembra 2017 je v Rigi potekal 12. Evropski forum za zagotavljanje kakovosti (EQAF). Udeležile so se ga tri strokovne delavke agencije. Osrednja tema je bila »Responsible QA: committing to impact«. Zagotavljanje kakovosti mora potekati na transparenten in odgovoren način, torej upošteva potrebe in interese deležnikov. Zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu postaja tudi raziskovalna disciplina, ki pa bi se morala epistemološko okrepiti.

Decembra 2017 je bil direktor v Skopju, kjer je predstavil delovanje agencije. Ustanovitelji tamkajšnje bodoče agencije so se zanimali predvsem za ureditev njene avtonomije.

V Varšavi je bil sklican izvršni odbor Evropskega konzorcija za akreditacije ECA in njegovih štirih delovnih skupin. Udeleženci so razpravljali o strategiji ECA in o nadaljnjem delovanju organizacije – predvsem o ocenjevanju zaposljivosti, o zbirkah podatkov in certifikatu internacionalizacije. Organizacija bo izrazila stališče za srečanje ministrov na BFUG v Parizu v letu 2018.

Predstavniki agencije so se udeležili treh sestankov z MIZŠ, Univerzo v Ljubljani in njeno Filozofsko fakulteto glede združevanja študijskih programov in zmanjšanja celotnega števila študijskih programov.

Javni natečaj za direktorja bo objavljen, ko bo izvoljen nov predsednik sveta agencije, saj je predsednik sveta agencije tudi predsednik natečajne komisije.

121. seja sveta 18. 1. 2018

Informacijski sistem eNAKVIS še ni začel delovati v produkcijskem okolju. Na testiranjih so bile ugotovljene tri kritične napake in ena srednja: v analitičnem modulu informacijskega sistema obstaja varnostno tveganje. Ker ta modul ni povezan z akreditacijskimi in evalvacijskimi postopki, bo lahko do sanacije napake izklopljen. Naslednja kritična in obenem srednja napaka je povezana z možnostjo dostopa registriranih uporabnikov do nekaterih evidenc v informacijskem sistemu in možnostjo dostopanja do podatkov še en dan po izbrisu registriranega uporabnika zaradi trajanja sinhronizacije podatkov. Zadnja kritična napaka je povezana z možnostjo vnosa škodljive kode v elektronski obrazec. Računalničarji bodo napake predvidoma odpravili v roku desetih dni. Kljub morebitni hitri odpravi napak bo zagon informacijskega sistema v produkcijskem okolju dolgotrajen, zato enostavno in hitro rešitev predstavlja oddajanje izpolnjenih elektronskih obrazcev v drugačnem formatu oziroma prek drugih medijev.

Svet je opozoril na veliko zamudo pri sprejemanju vlog po novih merilih. Morda bo treba za predviden zagon eNAKVIS k zamudi prišteti še mesec in pol. Agencija naj pohiti z vzpostavitev eNAKVIS. V skrajni sili naj vlagatelj dovolji, da vloge oddajajo v formatu Word. Svet bo o morebitnem ukrepu odločal na prihodnji seji.

21. novembra 2017 sta se direktor in strokovni delavec agencije udeležila srečanja Skupnosti višjih strokovnih šol Republike Slovenije v Novem mestu in na njem aktivno sodelovala. Predstavljen je bil projekt BuildPHE s sloganom »Kakovost danes za jutri«. Dr. Branko Škafar je prejel priznanje skupnosti za uspešno dolgoletno delo. Po mnenju sveta kakovost veliko prispeva k povišanju izobrazbene strukture in konkurenčnosti v Sloveniji.

V začetku januarja sta se direktor in Tatjana Debevec udeležila sestanka z ministrico za izobraževanje, znanost in šport. Izrazila sta pobudo, da vlada imenuje novega člana sveta in da ministrstvo pripravi uradne prevode področne zakonodaje v angleški jezik.

Ministrica je zagotovila, da se bo pozanimala o okoliščinah spremembe Zakona o javnih agencijah in vzpostavitve informacijskega sistema eNAKVIS. Prosila je za dodatna pojasnila glede zavrnitve pobude za uvedbo izredne evalvacije Nove univerze in glede akreditacije Univerze v Novem mestu. Prav tako je opozorila na problem evalviranja in akreditiranja dislociranih enot v tujini ter akreditiranja novih članic univerz. Direktor in strokovna delavka sta pojasnila, da je na tem področju pravna praznina, ki bi jo moral zapolniti zakonodajalec. Predlog najnovejše novele ZViS te problematike ne rešuje. Kljub temu je agencija v naslednjem tednu prejela dopis Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport o »zaznanih nepravilnostih na agenciji« (to pot samo dveh).

Direktor je sporočil, da se izteka čas za izvedbo javnega natečaja za direktorja. Mandat mu poteče 2. 4. 2018. Letos agencijo čaka pomembna zunanja presoja za podaljšanje članstva v organizacijah ENQA in EQAR. Zagotoviti je treba nemoten potek postopkov zunanje presoje in priprave nanjo. Ostale pomembne naloge agencije so priprava samoevalvacijskega poročila (do marca 2018), zagon informacijskega sistema in začetek izvajanja akreditacijskih in evalvacijskih postopkov po novih merilih za akreditacijo.

MIZŠ ponovno novelira področno zakonodajo ZViS, tokrat predvsem na področju javne veljavnosti, javne službe in financiranja v visokem šolstvu. Do pomladi bo morala agencija poleg tega sprejeti še letne poslovne in finančne dokumente. Novosti v zvezi s spremembo Zakona o javnih agencijah ni.

Svet od kandidatov za novega predsednika sveta pričakuje kratek vsebinski program z razvojno vizijo. Ključna je skrb za kontinuiteto delovanja agencije.

Svet je obravnaval potek samoevalvacije agencije za 2016 in 2017. Podatki za samoevalvacijsko poročilo so že zbrani. Poročilo, ki že nastaja, daje poudarek na skladnosti s standardi ESG. Vsebovalo bo tudi primerjavo s strateškimi cilji in usmeritvami agencije ter SWOT analizo. Člani sveta naj čim prej pošljejo pripombe na osnutek poročila, svet pa pričakuje, da bo poročilo napisano s pravo mero kritičnosti.

Svet je obravnaval osnutek meril za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol. Predpis temelji na prenovljenih merilih za akreditacijo. Sledi enakim področjem presoje, pri tem pa upošteva posebnosti višjih strokovnih šol, kot sta poudarek na praktičnem izobraževanju in okoliščino, da študijske programe sprejema država. Po mnenju sveta je osnutek predpisa dobro pripravljen in upošteva tudi standarde ESG. Agencija naj osnutek meril pošlje v pripombe MIZŠ ter reprezentativnemu združenju višjih strokovnih šol. Po mnenju sveta naj agencija še naprej izdaja mnenja o doseganju predpisanih standardov. Agencija lahko že začne pripravljati obrazce za zunanjo evalvacijo.

3. LETNI CILJI NACIONALNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU V LETU 2017

Naloge v delovnem načrtu za leto 2017 so opredeljene ob že upoštevanju strateških ciljev agencije iz Strategije razvoja agencije za obdobje 2017 – 2020, ki jih je sprejel svet agencije marca 2017, in so usmerjeno na:

1. nadaljnji razvoj sistema zagotavljanja kakovosti (predvsem vzpostavitev informacijskega sistema eNakvis)
2. preoblikovanje sistema zagotavljanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu ter
3. sodelovanje pri nadaljnjem razvoju visokega šolstva in zakonodaje v Sloveniji ter
4. prepoznavnost agencije v mednarodnem prostoru

Usmeritve se nanašajo na skrb za kakovostno delo agencije prek izvedenih samevalvacij in občasnih zunanjih evalvacij agencije, sodelovanje z zunanjimi deležniki oziroma vzpostavljanje učinkovitega sistema zunanjega zagotavljanja kakovosti ter sodelovanje z evropskim visokošolskim prostorom (European Higher Education Area – EHEA) ob upoštevanju evropskih standardov in smernic za (European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), ki pa so bile revidirani v letu 2015.

Kot v preteklosti so bile usmeritve agencije upoštevane pri pripravi delovnega in finančnega načrta za leto 2017. Večino dela agencija opravlja na področju zunanjih evalvacij in akreditacij. Ker je v decembru 2016 začel veljati ZViS-K, novih vlog zaradi še neizdelanih Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo v letu 2017 nismo sprejemali. V tem času smo zaključevali še aktualne postopke, ki so se začeli pred uveljavitvijo ZViS-K (15. 12. 2016). Postopke, ki bodo vodeni po novih merilih in noveli ZViS-K, bomo začeli obravnavati šele v začetku 2018. Precej smo pričakovali tudi od sprejema novele ZViS-K, ki je uzakonila institucionalno evalvacijo in akreditacijo in pretežno skrb za študijske programe prepustila avtonomiji visokošolskih zavodov. Hkrati je bil napovedan tudi nov sistemski zakon ZViS. Hkrati smo pripravili izhodišča grobega osnutka zakona o agenciji in pripravili strategijo dela agencije za obdobje 2017-2020. Namreč prepogoste spremembe ZViS potegnejo za sabo tudi spremembe podzakonskih aktov in spremembo elektronskih obrazcev, ki so sestavni deli podzakonskih aktov.

Iz sprejetega delovnega načrta za leto 2017 lahko navedemo konkretno naslednja poglavja: a) akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov ter evalvacije višješolskih strokovnih šol – to je pglavitna dejavnost; b) vzpostavitev celovitega informacijskega sistema agencije; c) prenova strategije agencije in strateški cilji 2017-2020; d) usklajevanje podzakonskih aktov z novelo ZViS-K; e) usposabljanje strokovnjakov in članov sveta agencije; in g) druge dejavnosti.

Sistem zagotavljanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu

1. Akreditacijski postopki v visokem šolstvu

Podelitev oziroma podaljšanje akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov je temeljna dejavnost agencije. Gre za zunanji sistem zagotavljanja kakovosti zaradi nenehnega izboljševanja kakovosti visokošolskega izobraževanja in omogočanja kakovostne izobrazbe. Agencija je v **letu 2017** zaključila **151** akreditacijskih oziroma evalvacijskih postopkov, od tega je:

- podelila akreditacijo **39** študijskim programom (prve, druge in tretje bolonjske stopnje ter programom za izpopolnjevanje);
- podaljšala akreditacijo **100** študijskim programom;
- podelila akreditacijo **1** visokošolskemu zavodu

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- sprejela **3** preoblikovanja visokošolskih zavodov;
- podaljšala akreditacijo **8** samostojnim visokošolskim zavodom;
- izvedla **25** postopkov za spremembe študijskih programov in **1** postopek za spremembo visokošolskega zavoda.
- akreditacijski postopki za spremembe v letu 2017 **0**

Poleg tega v zakonskih rokih potekajo postopki še za podaljšanje akreditacije **20** študijskih programov ter **7** postopkov vezanih na visokošolske zavode.

Agencija je tako v obdobju od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2017 (to so leta 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017) končala $212+150+157+172+283+151 = 1125$ akreditacijskih oz. evalvacijskih postopkov, od tega je:

- podelila prvo akreditacijo $93+37+22+17+20+39 = 228$ študijskim programom (prve, druge in tretje bolonjske stopnje ter programom za izpopolnjevanje),
- podaljšala akreditacijo $68+71+85+98+224+100 = 646$ študijskim programom,
- podelila prvo akreditacijo $6+2+4+0+0+1 = 13$ visokošolskim zavodom,
- podaljšala akreditacijo $1+18+4+4+8+8 = 43$ visokošolskim zavodom,
- akreditirala $44+22+40+43+25+0 = 174$ sprememb študijskih programov.

Že v letih 2013-2015 smo na agenciji pričakovali spremembe visokošolske zakonodaje in prehod na institucionalno akreditacijo, vendar do teh sprememb ni prišlo. V letu 2015 sta namreč odstopili dve ministrici za izobraževanje, znanost in šport (Setnikar-Cankar, avtorski honorarji; Mlekuž, plagiatorstvo) in do sprememb visokošolske zakonodaje tako ni prišlo. V letu 2016 je bila napovedana novela ZViS, ki je bila sprejeta šele v novembru 2016 (ZViS-K veljaven od 15. 12. 2016). Hkrati se je pričakovala bistvena večja sistemska sprememba ZViS (definicija javne službe), ki pa je po zadnjih novicah postala le predlog novele ZViS.

2. Zunanje evalvacije višjih strokovnih šol

V letu 2017 je agencija prejela **10** vlog za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol in opravila **11** evalvacijskih obiskov. Končno mnenje o doseganju z zakonom predpisanih standardov je agencija podala za **9** višjih strokovnih šol.

I. Razvoj sistema zagotavljanja in izboljševanja kakovosti agencije

V letu 2014 je bila agencija po opravljeni zunanji evalvaciji vpisana v register evropskih zaupanja vrednih agencij EQAR (<http://www.eqar.eu/>). Ta vpis pomeni, da deluje povsem v skladu z evropskimi standardi in smernicami ESG. Hkrati, je to garancija za podeljene diplome na akreditiranih študijskih programih, ki jih je agencija akreditirala. EQAR je bil tudi eden izmed pobudnikov, da so v Erevanu maja 2015 sprejeli revidirane ESG standarde in hkrati tudi evropski pristop za zagotavljanje kakovosti skupnih študijskih programov (European Approach for QA for JP). Agencija je v letu 2015 tudi prejela odločitev izvršnega odbora (Board of ENQA) o polnopravnem članstvu agencije v ENQA (<http://www.enqa.eu>) in tako je agencija v kratkem obdobju svojega delovanja uspešno izpolnila še drugi strateški cilj agencije iz državne strategije 2011-2016, ki sta bila oba zapisana kot ukrepa v ReNPVŠ11-20. Dodatno je agencija prispevala tudi k premiku k institucionalni evalvaciji/akreditaciji s sprejemom ZViS-K. To so torej 20., 21., 22., in 23. ukrep iz ReNPVŠ11-20.

1. temeljna dejavnost - evalvacije in akreditacije

Sistem preverjanja in zagotavljanja kakovosti v visokem in višjem šolstvu je primarna naloga agencije. To se opravlja z zunanjo evalvacijo in podelitvami oziroma s podaljšanjem akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov, kar je temeljna dejavnost agencije. Gre za zunanji sistem zagotavljanja kakovosti (ESG – 2. in 3.del) zaradi nenehnega izboljševanja visokošolskega izobraževanja in omogočanja kakovostne izobrazbe. Specifika slovenskega visokošolskega prostora je zelo veliko število študijskih programov in visokošolskih zavodov ob razmeroma manjšem številu visokošolskih učiteljev. Število študentov terciarnega izobraževanja na mio prebivalcev je ustrezen. Zato so preštevilne evalvacije tudi velika obremenitev pri delu agencije. V zakonskih rokih torej potekajo postopki za akreditacijo študijskih programov in postopki za akreditacije visokošolskih zavodov. Svet agencije, ki je najvišji organ odločanja agencije, tako odloča na svojih sejah o prvih akreditacijah študijskih programov (prve, druge in tretje bolonjske stopnje ter za programe za izpopolnjevanje), podeli prvo akreditacijo visokošolskim zavodom, podaljšuje akreditacijo študijskim programom, podaljšuje akreditacijo visokošolskim zavodom, akreditira spremembe študijskih programov. Ta dejavnost se je s sprejemom ZViS-K v letu 2018 spremenila. Bistveno vlogo pri evalvacijah ima skupina izbranih presojevalcev-strokovnjakov (vključno s študenti in tujim ekspertom), ki opravijo ustrezno usposabljanje in so seznanjeni s postopki agencije. Napovedana novela ZViS-K je bila sprejeta v decembru 2016, ob napovedani sistemski spremembi ZViS (Makovec Brenčič).

V septembru 2016 se je zaključilo izobraževanje po vseh ne-bolonjskih študijskih programih, vendar je v eVŠ vpisanih kljub temu še 914 študijskih programov.

Agencija opravlja tudi zunanje evalvacije višjih strokovnih šol in podaja mnenja, da višja strokovna šola dosega z zakonom predvidene standarde. Akreditacija višjih strokovnih šol in programov ni v pristojnosti agencije.

Za zagonsko dejavnost ob začetku delovanja je agencija prejela tudi evropska sredstva ESS. Agencija je v letu 2016 prejela pozitivno poročilo Urada RS za nadzor proračuna o izvedeni reviziji operacije oziroma projekta »Vzpostavitev nacionalnega sistema za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu 2010–2014(2015)« v okviru ESS. Vrednost tega projekta pred potrditvijo je bila 14.847.484 EUR, po potrditvi pa 10.090.257 EUR. Nato je bila na podlagi ocene, da agencija ne bo potrebovala vseh sredstev, projektna vrednost znižana na 6.426.402 EUR. V petih letih je agencija porabila 4.606.499 EUR. Revizija je ugotovila neskladje le za 395 EUR. Agencija je uspešno vzpostavila nacionalni sistem za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu.

2. **delovanje v ECA**

Direktor agencije je član šestčlanskega izvršnega odbora Evropskega konzorcija za akreditacije, ECA, www.ecahe.eu, v letu 2016 pa je bil imenovan za podpredsednika z dveletnim mandatom <http://ecahe.eu/home/about/organisation/the-board/board-members/>. ECA deluje pretežno v treh delovnih skupinah: WG1: Mutual recognition and joint programmes, WG2: Innovation in QA and Accreditation, WG3: Information strategies ter dodatno v ti. Certification group. Agencija je tudi v letu 2017 zelo tvorno sodelovala pri naslednjih projektih ECA:

ECApedia, EEEP in Qcrossroads: glavni cilj je v obliki registra predstaviti kvalifikacije, ki se podeljujejo v okviru javno priznanih oziroma akreditiranih evropskih visokošolskih zavodov in študijskih programov. Te baze podatkov še niso prav zaživele.

CeQuInt (Certificate for Quality of Internationalisation): namen projekta, ki je bil izbran v okviru LLL programa (Erasmus); Namen je bil izboljšati in pospešiti proces internacionalizacije visokega šolstva ter razvoj metodologije merjenja internacionalizacije, tako na programski kot na institucionalni ravni. Uspešna evalvacija vodi do evropskega

certifikata internacionalizacije. Agencija je sodelovala pri izdelavi pilotne metodologije, usposabljanja strokovnjakov ter izvedla vse organizacijske postopke za evalvacijo študijskega programa. V začetku leta 2015 je bila tudi diseminacijska konferenca v Parizu in podelitev »Certifikata internacionalizacije«. ECA ima za podeljevanje certifikata poseben odbor (katerega član je tudi direktor agencije), ki redno podeljuje ta certifikat na osnovi izvedene evalvacije.

Projekt Erasmus+ EIQAS. V letu 2014 je agencija aktivno skupaj z Univerzo v Ljubljani in Univerzo v Novi Gorici kot partnerica začela sodelovati v skupnem dvoletnem projektu (2015-2016) Erasmus+ EIQAS (Enhancing of Internal Quality Systems in Higher Education) skupaj s koordinatorjem, agencijo PKA, Poljska, ter z agencijo A3ES, Portugalska, in z agencijo NEAA, Bolgarija ter z dvema rektorskima konferencema. Projekt se je uspešno zaključil v začetku leta 2017. Vse podrobnosti na <http://www.eiqas.com>.

3. sodelovanje z reprezentativnimi organizacijami in združenji CEENQA in INQAHEE

Kot je že bilo omenjeno je bila v letu 2014 je bila agencija po opravljeni zunanji evalvaciji vpisana v register evropskih zaupanja vrednih agencij EQAR (<http://www.eqar.eu/>). V letu 2015 je agencija postala tudi polnopravna članica ENQA (<http://www.enqa.eu>). To pomeni, da agencija deluje povsem v skladu z evropskimi standardi in smernicami ESG 2015. Hkrati, je to garancija za podeljene diplome in priloge k diplomu na akreditiranih študijskih programih programih, ki jih je agencija akreditirala.

V okviru CEENQA (Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education – <http://www.ceenqa.eu>) je bil direktor agencije za dve leti izvoljen za podpredsednika te mednarodne mreže agencij za zagotavljanje kakovosti http://www.ceenetwork.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=44.

INQAHEE www.inqahe.org združuje agencije za zagotavljanje kakovosti po celem svetu. Ker pa organizirajo svoja srečanja v eksotičnih krajih (npr. Fiji, Mauritius), se njihovih srečanj zaradi visokih stroškov v zadnjem času ne udeležujemo.

4. druga opravila

Na agenciji potekajo redne seje Sveta agencije (ki je po ZViS najvišji organ odločanja agencije). Redno se pišejo zapisniki in se javno objavljajo sklepi in odločbe sveta agencije. V decembru 2017 je zaradi zdravstvenih razlogov odstopila predsednica Sveta agencije.

Poleg naštetega so se zaposleni udeleževali različnih konferenc, delavnic ter usposabljanj, tako doma kot v tujini. Odzvali so se tudi na različna povabila tujih mednarodnih združenj akreditacij ter sodelovali na srečanjih in akreditacijah.

Redno se udeležujemo sej Odbora za izobraževanje, znanost in mladino Državnega zbora in sej Sveta za visoko šolstvo RS. Vabljeni smo na srečanja skupnosti višjih strokovnih šol in na srečanja skupnosti samostojnih visokošolskih zavodov.

V juniju 2017 je agencijo je obiskal predsednik vatikanske agencije AVEPRO (ki je tudi članica ENQA) prof. RF F. Imoda SJ in dekan Teološke fakultete UL prof.R. Petkovšek. V pogovoru smo izmenjali mnenja in prišlo je dogovora o sodelovanju med agencijama. Formalni dogovor z vatikansko agencijo je bil podpisan v začetku 2018.

V septembru 2017 smo se v Berlinu udeležili 2. zasedanja Združenja evropskih zdravstvenih šol, AMSE, ki je ponovno priporočilo, da naj agencije pri evalvacijah zdravstvenih visokošolskih zavodov in njihovih študijskih programov upoštevajo tudi področne standarde WFME (World Federation of Medical Education).

V novembru smo se udeležili srečanja ob 20. obletnici študentske ustave v hot. Študenti so podprli neodvisnost agencije, slavnostni govornik je bil predsednik Državnega zbora dr. Brglez.

Udeležili smo se tudi sestanka združenja višjih strokovnih šol v Grmu pri N. mestu, povabljeni pa smo bili na srečanje v Skopju. Vabilo sta poslala njihova ministrica in predsednik akademije znanosti in umetnosti. Tema sestanka je bila „Towards sustainable model for QA processes“.

5. informacijski sistem agencije

Po včlanitvi agencije v ENQA in vpisu v EQAR je bila prioriteta naloga agencije v letu 2016 in 2017 novi informacijski sistem.

Informacijski sistem (eNakvis) je bil že v letu 2016 uspešno nameščen na testno okolje MJU ter posodobljen. Nadgrajena je bila osnovna programska oprema, ki predvsem omogoča izboljšano delovanje aplikacije. Konec leta 2016 pa smo zaradi spremembe ZViS-K, pričeli s prenovo Meril za akreditacijo in evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov in s tem posledično tudi s prenovo elektronskih obrazcev za vlagatelje.

Informacijski sistem (eNakvis) usklajen z obrazci in ZViS-K je v fazi nameščanja na šolsko in produkcijsko okolje na Ministrstvu za javno upravo (MJU). Opravljeni so bili zahtevni varnostni pregledi, ki jih je aplikacija dobro prestala, tako da imamo dovoljenje oddelka za informacijsko varnost MJU, da lahko eNakvis namestimo na šolsko in produkcijsko okolje. To bi se naj zgodilo do konca meseca februarja 2018 in takrat bo informacijski sistem zaživel. Podrobno so zapleti opisani kasneje.

6. spletne strani agencije

Agencija je vzpostavila svojo spletno stran v slovenskem jeziku marca 2012, v začetku leta 2013 pa tudi v angleškem. Na njej so vse potrebne informacije o delovanju agencije in javne evidence, ki se sproti posodablja. Od leta 2014 je na spletni strani dostopen zemljevid vseh visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, prav tako so od takrat naprej objavljena vsa končna poročila skupin strokovnjakov v postopkih akreditacij in zunanjih evalvacij. Od leta 2016 so poleg poročil strokovnjakov na spletni strani dostopne tudi vse dokončne odločbe o akreditacijah in zunanjih evalvacijah.

Spletna stran je v množici deležnikov namenjena predvsem študentom, zato jih že na vstopni strani spodbujamo, da pred vpisom v terciarno izobraževanje preverijo javno veljavnost študijskih programov. Po drugi strani je spletna stran stičišče vseh slovenskih visokošolskih in višješolskih institucij ter tako predstavlja tudi njihovo promocijo tako doma kot v svetu. Sproti so objavljene njihove spremembe kot so npr. ustanovitev novih univerz, spremembe imen in naslovov že obstoječih fakultet, višjih in visokih šol, spremembe dostopa do njihovih spletnih strani ipd.

Dnevno beležimo preko 40 vstopov na spletno stran www.nakvis.si, zato si vseskozi prizadevamo za izboljšanje in stalno posodabljanje vseh vsebin. Trenutno so vse vsebine v zvezi z novo zakonodajo in aktualnimi zadevami ažurne, predstavljen je nov postopek vlaganja vlog, aktualni dogodki, seznam tekočih postopkov, prevedeni in objavljeni so relevantni podatki v angleškem jeziku ... Novosti objavljamo večkrat mesečno sproti na jasn in pregleden način, zaradi večje preglednosti pa je na spletni strani dostopen tudi arhiv vseh preteklih objav in dogodkov z njihovimi vsebinami.

V okviru načrta za uspešno komunikacijo in obveščanje deležnikov ter zaradi strategije internacionalizacije razmišljamo o dodatni zaposlitvi sodelavca, ki bi poleg (slovenske in angleške) spletne strani celoviteje skrbel za stike z javnostjo, za prevajanje dokumentov in IKT podporo znotraj agencije. V letu 2018 razmišljamo tudi o prilagoditvi spletne strani za študente s posebnimi potrebami.

II. Sodelovanje pri razvoju visokega šolstva v Sloveniji in agencije

Agencija je v letu aktivno sodelovala s skupnostjo višjih strokovnih šol, skupnostjo samostojnih visokošolskih zavodov, s ŠOS, s sindikati in Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport. Vseskozi redno pripravlja predloge za spremembe ZViS in jih pošilja ministrstvu, pristojnemu za visoko šolstvo – MIZŠ.

Najpomembnejši predlog za spremembe je prehod s programske na institucionalno evalvacijo, s čimer bi delno zmanjšali tudi finančna sredstva, potrebna za delo agencije oziroma plačilo zunanjih skupin strokovnjakov agencije v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih, imenovanje katerih je po zakonu obvezno. Predlogi za spremembo zakonodaje so nastali na podlagi izkušenj pri vodenju akreditacijskih in evalvacijskih postopkov, na podlagi sodelovanja z deležniki, pa tudi na osnovi mednarodnih izkušenj. Kar nekaj evropskih držav prehaja s programske na institucionalno evalvacijo in akreditacijo (Nizozemska, Flandrija, Nemčija, Švica). Gre za dva dela sprememb ZViS – delovanje agencije in stabilno financiranje visokega šolstva. Spremembe, ki naj bi vplivale na delovanje agencije, so: definicije posameznih pojmov (dislocirana enota, kraj izvajanja, sedež, eVŠ), prehod na institucionalno evalvacijo in samo prvo akreditacijo novih študijskih programov, skrajšanje obdobja veljavnosti akreditacije s 7 let na 5 let, ponoven premislek pri ustanavljanju novih univerz, fakultet in visokošolskih zavodov, premislek o uporabi splošnega upravnega postopka pri postopkih evalvacij in akreditacij, transnacionalno izobraževanje, pritožbena komisija pri agenciji ipd.

Sprememba ZViS naj bi potekala v dveh delih – v prvem delu naj bi novela ZViS rešila akutne izzive visokega šolstva (financiranje, prehod na institucionalno evalvacijo in akreditacijo in internacionalizacijo,) v drugem delu (bistvena sistemska sprememba ZViS) pa bi se razrešil dolgoletni izziv **definicije javne službe** in dana je bila tudi pobuda o **posebnem zakonu o agenciji**. Agencija se je namreč zavzela, da bi kot avtonomen državni organ bila upravičena do svojega lastnega zakona, ki bi urejal njen ustroj in delovanje.

Menimo, da agencija deluje pravilno, primerljivo z ostalimi evropskimi agencijami in v skladu s standardi ESG, kar sta potrdili tudi obe zunanji neodvisni presoji agencije (EQAR in ENQA). Zato se je agencija poskusila uskladiti z rektorsko konferenco, predstavniki samostojnih visokošolskih zavodov in ŠOS ter oblikovati skupne interese in pobude v povezavi z novelo ZViS. Priporočilo agenciji je bilo, da vztraja predvsem na **ločenem zakonu o agenciji**. Agencija potrebuje svoj lasten zakon. Obstoječi zakon ZViS se je že velikokrat spreminjal in vedno, ko se spremeni ZViS, se morajo spremeniti tudi podzakonski akti (npr. merila agencije).

Bistvena sprememba v ZViS-K za agencijo je prehod na institucionalno akreditacijo. Študijski programi bodo poslej prejeli akreditacijo za nedoločen čas, sprememba zakona pa obenem uvaja vzorčne evalvacije študijskih programov, ki so svetovalne narave, in ohranja instrument izredne evalvacije, s pomočjo katerega je študijskim programom še vedno mogoče odvzeti akreditacijo.

Agencija naj bi v treh mesecih prenovila svoje podzakonske akte (prehodne določbe v ZViS-K) in jih uskladila z novo zakonsko ureditvijo. Potrebno je bilo napisati predlog spremembe prvega dela meril za akreditacijo, ki določa standarde kakovosti in njihovo presojo, nato pa še postopkovni del. Naposled je morala agencija predloge novih predpisov uskladiti tudi v širšem krogu deležnikov. Dodatno, prehodne in končne določbe ZViS-K določajo, da se vloge, vložene pred uvedbo ZViS-K, presojujejo po starih merilih, odločitve v teh postopkih pa se sprejemajo po novi zakonodaji. Z veljavnostjo ZViS-K se torej visokošolskim zavodom akreditacija podaljšuje le za 5 let, študijskim programom pa za nedoločen čas. Poleg tega je bil uveljavljen moratorij na vlaganje vlog za akreditacijo do 15. 3. 2017, da agencija v tem času spremeni svoje predpise. Za študijske programe, ki jim akreditacija poteče po uveljavitvi ZViS-K, se vloge za podaljšanje akreditacije ne vlagajo.

Ker so bili zapleti s sprejemanjem novih Meril za akreditacijo in zun. evalvacijo in vlaganjem vlog na računalniško infrastrukturo MJU ob upoštevanju sistema MIZŠ eVŠ, so se prve vloge začele provizorično vlagati šele 1. 3. 2018.

Z vsemi strateškimi cilji agencije (tako dolgoročnimi kot kratkoročnimi) je tesno povezana samoevalvacija agencije. Vsako leto se v ta namen pripravi akcijski načrt agencije (nazadnje tudi za leto 2016), v katerem so po prioritetenih strateških področjih opredeljene posamezne aktivnosti, odgovorne osebe (koordinatorji) in časovnica, do kdaj naj bi bile posamezni cilji uresničeni. Akcijski načrt za leto 2016 in 2017 so bili sprejeti razmeroma pozno.

Redna letna samoevalvacija agencije je poleg opravljanja akreditacij in zunanjih evalvacij bistven pogoj za učinkovito delovanje agencije. To je tudi pomemben vsakoletni strateški cilj agencije. Zadnja samoevalvacija je za leti 2016 in 2017.

Ker je potrebno Poslovno poročilo agencije za leto 2017 oddati do marca 2018, v letu 2018 pa je bila napovedana tudi zunanja evalvacija agencije s strani ENQA, smo Samoevalvacijsko poročilo za leti 2016 in 2017 pripravili do februarja 2018 in ga oddali v pregled na ENQA 1. 3. 2018.

Obiska strokovnjakov ENQA pričakujemo v 11.-13. junija 2018. Več o izsledkih samoevalvacije agencije bo navedeno v rednem letnem poročilu o delu in poslovanju agencije za leto 2017, ki ga je potrebno do konca maja 2017 poslati Vladi Republike Slovenije.

Strategija agencije 2017-2020

Svet agencije je ob koncu leta 2016 razpravljal tudi o prenovi strategije agencije za obdobje 2017-2020. V ta namen je agencija pripravila predlog vprašalnika za deležnike agencije in seznam naslednjih prenovljenih **temeljnih strateških ciljev** (ki si v navedbi sicer ne sledijo po pomembnosti):

- (1) podaljšanje članstva v ENQA (2020) in EQAR (2018) – ker se agenciji obeta stabilno financiranje v bodoče (2018-2019), članstvo v omenjenih organizacijah ni neposredno ogroženo ob domnevno uspešnem poročilu ENQA in EQAR. Agencija bo ohranila članstvo in ostala dejavna tudi v organizacijah CEENQA in ECA. Prizadevala si bo za krepitev mednarodnega sodelovanja;
- (2) razvojno delo agencije – agencija si bo prizadevala razviti analitski in razvojni oddelek, ki bo redno pripravljala analize, povezane z akreditacijami, zunanjimi evalvacijami in samoevalvacijami- to je tudi zapisala Vlada RS v odzivu računskemu sodišču;
- (3) okrepitev svetovalne vloge s poudarkom na pomoči pri razvijanju sistemov notranjega zagotavljanja kakovosti – agencija si bo še posebej prizadevala podpirati in usmerjati visokošolske zavode pri izpopolnjevanju lastne skrbi za kakovost;
- (4) izboljšanje strokovnega dela – izboljšanje je predvideno tako za strokovne delavce agencije kot za njene strokovnjake in člane sveta;
- (5) sprememba meril in zakonodaje – celovita prenova meril agencije, prilagajanje standardom ESG ter prenos standardov kakovosti in postopkov njenega zagotavljanja v zakonodajo;
- (6) razvoj informacijskega sistema eNAKVIS; agencija ima sicer svoj neodvisen informacijski sistem, ki pa ni povezan z računalniško-infrastrukturo MJU in eVŠ sistemom, ki je na MIZŠ.
- (7) spremljanje napredka in zagotavljanje kakovosti – utrjevanje kulture kakovosti.

Strateški razvoj Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, NAKVIS, za obdobje 2017-2020 je Svet agencije sprejel na 110. seji Sveta agencije 16. marca 2017 in je dosegljiv na spletni strani <http://www.nakvis.si/sl-SI/Content/Details/13>.

III. Reviziji Računskega sodišča in obiski inšpektorjev

Že v letu 2015 je agencijo obiskalo več inšpektorjev: inšpektor za delo, inšpektor za ZSPJS, inšpektor za proračun in inšpektor za ESS sredstva, leta 2017 pa tudi kriminalistični inšpektor. Inšpektor za delo je ugotovil prekršek in izrekel opomin agenciji in direktorju ter plačilo sodnih stroškov 30 eurov. Drugih nepravilnosti inšpektorji niso ugotovili.

Za zagonsko dejavnost je agencija ob ustanovitvi prejela tudi evropska sredstva ESS. Agencija je v letu 2016 prejela pozitivno poročilo Urada RS za nadzor proračuna o izvedeni reviziji operacije oziroma projekta »Vzpostavitev nacionalnega sistema za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu 2010–2014(2015)« v okviru ESS. Vrednost tega projekta pred potrditvijo je bila 14.847.484 EUR, po potrditvi pa 10.090.257 EUR. Nato je bila na podlagi ocene, da agencija ne bo potrebovala vseh sredstev, projektna vrednost znižana na 6.426.402 EUR. V petih letih je agencija porabila 4.606.499 EUR. Revizija je ugotovila neskladje le za 395 EUR.

V letih 2014, 2015 in 2016 sta potekala še dva postopka revizij Računskega sodišča RS. Zaključili pa sta se v letu 2017. V prvem postopku, ki je obravnaval revizijsko in porevizijsko poročilo: »Pravilnost poslovanja nevladnih in pravosodnih proračunskih uporabnikov za leto 2011« so bili v mnenju računskega sodišča navedeni trije popravljalni ukrepi. Dva od treh ukrepov sta bila izvedena zadovoljivo, tretjega pa ni izvedel niti direktor agencije niti svet agencije (gre za zahtevano vračilo domnevno spornih »dvojnih sejnin«). Za pravno mnenje je bila zaprosena Služba Vlade za zakonodajo. Tudi Računsko sodišče je priporočilo odpravo kolizije med ZViS in Sklepom o ustanovitvi agencije. Zadnji dopis z obrazložitvijo je agencija poslala računskemu sodišču v aprilu 2015, Računsko sodišče samo pa se je odzvalo šele v januarju 2016. Odgovor agencije je javno objavljen na spletni strani agencije. Januarja 2017 je bila sprožena kriminalistična preiskava in preiskava pri KPK proti agenciji v zvezi z gornjo revizijo. Agencija je bila tako vključena v kriminalistično preiskavo v zvezi z ovadbami, poročilom računskega sodišča »Revizija pravilnosti poslovanja nevladnih in pravosodnih proračunskih uporabnikov v letu 2011« in odzivom agencije nanj. Februarja 2017 je agencijo zaradi izplačevanja tako imenovanih domnevnih dvojnih sejnin članom sveta in dvojnih potnih stroškov dvema članicama takratnega sveta agencije obiskal policist kriminalistične policije Ministrstva za notranje zadeve. Agencija je po razgovoru kriminalista z direktorjem in računovodskim delavcem izročila vse ustrezne dokumente in odzive, ta pa naj bi s preiskavo seznanil tožilca. Kot posledica na omenjeno poročilo računskega sodišča sta bila spremenjena Sklep o ustanovitvi agencije in Poslovnik o delu sveta agencije. Ustrezna poročila o sproženi kriminalistični in KPK preiskavi agencija še ni prejela (marec 2018).

V letu 2014 pa se je začela tudi druga revizija računskega sodišča (sklep z dne 9. maja 2014) »Zagotavljanje kakovosti in raznovrstnosti študijskih programov« - izrek mnenja o učinkovitosti postopkov evalviranja, akreditiranja ter podeljevanja koncesij pri zagotavljanju kakovosti in raznovrstnosti študijskih programov. Osnutek poročila v zaključnem mnenju (december 2015) navaja izsledke evalviranja, akreditiranja ter podeljevanja koncesij v obdobju od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2013 in njihov prispevek k ustrezni kakovosti in raznovrstnosti študijskih programov.

Problematično je dejstvo, da računsko sodišče agencijo umešča med ostale javne agencije v Sloveniji in ima svojstven pogled na kakovost v visokem šolstvu. Agencija uživa svojevrsten status avtonomije; ni del MIZŠ in je tudi neposredni proračunski porabnik. Svet agencije je nadalje izrazil pobudo, da bi moralo računsko sodišče upoštevati tudi poročila neodvisnih mednarodnih zunanjih presoj v okviru včlanjevanja v ENQA, EQAR, INQAAHE in MULTRA. Agencija aktivno sodeluje z Računskim sodiščem in v začetku januarja 2017 je agencija prejela porevizijsko poročilo »Popravljalni ukrepi pri reviziji evalviranja, akreditiranja ter podeljevanja koncesij v višjem in visokem šolstvu 2010-2013« v okviru revizije »Zagotavljanje kakovosti in raznovrstnosti študijskih programov«. Agencija je dobila in izvedla 7 popravljalnih ukrepov:

- a) nesmotnosti kot posledica neustrezne podzakonske ureditve postopkov akreditacij in zunanjih evalvacij – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot **nezadovoljiva**,
- b) nepravočasno in neenotno pozivanje vlagateljev k dopolnitvam vlog – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot **delno zadovoljiva**,
- c) odsotnost sistema zagotavljanja kakovosti poročil strokovnjakov in odločb sveta agencije – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot **delno zadovoljiva**,
- d) negospodarnost sklenjene najemne pogodbe za najem poslovnih prostorov – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot **zadovoljiva**,
- e) odsotnost sistema zagotavljanja pravilnosti in gospodarnosti sklenjenih pogodb – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot **nezadovoljiva**,
- f) neupoštevanje določb v zvezi z obvezno izvedbo zunanje in notranje revizije – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot **zadovoljiva**,
- g) odsotnost načrtovanja sredstev na podlagi analize potreb – izvedba ukrepa je bila ocenjena kot **nezadovoljiva**.

Zoper mnenje računskega sodišča ni pravnega sredstva. Končna ocena ob zaključku revizije se glasi: »Nesmotnosti agencije, ki niso bile zadovoljivo odpravljene, ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.« Iz končnega sklepa računskega sodišča izhaja, da je »agencija kršila obveznost dobrega poslovanja«, vendar to ni bila hujša kršitev dobrega poslovanja.

Agencija se je odzvala na porevizijsko poročilo in pripravila pravilnik o sklepanju pogodb, napovedana je zunanja revizija poslovanja agencije v letu 2018 in ob sprejemu in izvedbi ZViS-K bomo na novo načrtovali naše potrebe. Pripomniti moramo, da sprejeta Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo narejena v skladu z ESG 2015 (avg 2017), sledijo ugotovitvam Računskega sodišča.

IV. Proračunska sredstva in financiranje agencije po letu 2015

Ob koncu leta 2015 so agenciji pošla ESS sredstva (približno polovica vseh sredstev) in potrebno je bilo že prej zagotoviti ustrezna finančna sredstva za nemoteno nadaljnje delovanje agencije. V začetku leta 2015 sta se predstavnika agencije sestala s člani Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino iz poslanske skupine SMC. Opozorila sta na neurejeno financiranje agencije po letu 2015 oziroma na to, da je treba zagotoviti dolgoročno in stabilno financiranje njenega delovanja tistih zaposlenih, ki se zdaj financirajo iz sredstev ESS. Predstavila sta kadrovsko politiko in poudarila nujnost najmanj sedanjega števila strokovnih delavcev za opravljanje temeljne dejavnosti agencije, za akreditacijske in evalvacijske postopke ter pogled na možne spremembe ZViS. Dosežen je bil dogovor o sestanku predstavnikov agencije, poslanske skupine, MF in MIZŠ. Agencija je zagovarjala stališče, da si mora agencija pridobiti sredstva za zaposlitev vseh delavcev za nedoločen čas in dodatna sredstva za nemoteno delovanje agencije, kot so npr. plačila za strokovnjake. Dogovor je obrodil sadove in celotno financiranje agencije za 20 zaposlenih se sedaj pokriva iz integralnega dela proračuna Republike Slovenije.

Agencija je bila tudi v letu 2017 dejavna z usklajevanjem financ za proračunski leti 2018 in 2019. Po usklajevanju na MF v juliju 2017 je Ministrstvo za finance potrdilo predlog integralnih sredstev v višini 1.235.484 eur za leto 2018 in 1.294.127 eur za leto 2019. Proračuna agencije za leti 2018 in 2019 sta bila dokončno potrjena v Državnem zboru in s tem so zagotovili agenciji nemoteno delovanje za leti 2018 in 2019. Potrjen proračun agencije za leto 2017 je bil 1.271.341 eur.

http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/proracun/sprejeti_proracun/

n.a.k.v.i.s.

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

4. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV, UPOŠTEVAJE FIZIČNE, FINANČNE IN OPISNE KAZALCE (INDIKATORJE), DOLOČENE V OBRAZLOŽITVI REBALANSA DRŽAVNEGA PRORAČUNA ZA LETO 2017

REALIZACIJA DRŽAVNEGA PRORAČUNA NACIONALNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU ZA LETO 2017

PP	Politika / Glavni program / Podprogram / Proračunska postavka	Sprejeti proračun 2017 (v EUR)	Veljavni proračun 2017 (v EUR)	Realizacija proračuna 2017 (v EUR)	Delež realizacije proračuna v veljavnem proračunu
1	2	3	4	5	6 = 5 / 4
	02 – Visoko šolstvo, znanost, tehnologija in informacijska družba				
	0201 – Visoko šolstvo				
	020101 – Visokošolsko izobraževanje				
9885	Plače	633.917,71	575.750,78	575.233,36	100%
9886	Materialni stroški	225.983,00	208.849,74	207.999,74	99%
9887	Investicije	50.500,00	49.012,92	49.012,92	100%
9888	Kakovost visokega šolstva	356.979,64	289.238,27	283.756,99	98%
130163	Osnovna sredstva – sredstva odškodnin	3.960,65	3.960,65	0	0%
150022	Izvajanje projekta EIQAS	0	4.247,00	4.246,59	100%
	Skupno	1.271.341,00	1.131.059,36	1.120.249,96	

Odhodki proračuna, tipa 1, ukrep 1217-11-0001 (PP 9885, PP 9886)

99 % realizacija razpoložljivih proračunskih sredstev veljavnega proračuna je nastala zaradi:

- privarčevanih sredstev, ki so nastala pri PP 9885 zaradi porodniške odsotnosti dveh JU, daljše bolniške odsotnosti JU ter pri PP 9886 zaradi racionalne porabe

proračunskih sredstev; prerazporedili smo jih na PP 9888, kjer so nam primanjkovala sredstva.

Odstopanje med sprejetim in realiziranim finančnim načrtom pri odhodkih proračuna, tipa 1, ukrep 1217-11-0001 (PP 9885, PP 9886) je **8,92 %** (859.900,71 EUR – 8,92%). Privarčevana sredstva, ki so nastala pri PP 9885 zaradi porodniške odsotnosti štirih JU, koriščenja očetovskega dopusta, prekinitve delovnega razmerja JU ter pri PP 9886 zaradi racionalne porabe proračunskih sredstev, smo prerazporedili v tekočo proračunsko rezervo.

Pri odhodkih proračuna, tipa 1, projekt 1217-17-0001 (PP 9887) ni bilo večjega odstopanja med sprejetim in realiziranim finančnim načrtom. Privarčevana sredstva, v višini 1.487,08 EUR smo prerazporedili v tekočo proračunsko rezervo.

Odstopanje med sprejetim in realiziranim finančnim načrtom pri odhodkih proračuna, tipa 1, ukrep 1217-11-0002, tip 1 (PP 9888), ki so namenjena plačilu stroškov strokovnjakov za zunanje evalvacije in akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov, je **20,51 %** (356.979,64 EUR – 20,51%): Privarčevana sredstva so nastala zaradi:

- Vloge, po sprejetju ZVIS-K, po 15.12.2016 se niso sprejemala v obravnavo. Sprememba zakona ZVIS-K, ki določa prehod na institucionalno evalvacijo, je spremenila delovanje agencije. Potrebno je bilo spremeniti merila, ki so se usklajevala z zunanjimi deležniki, zato v letu 2017 ni bilo novih vlog. Poleg tega zaradi tehničnih zapletov informacijski sistem eNakvis, s katerim se po spremembi vlagajo vloge, v praksi še ne deluje.

Zato so se prerazporedila v tekočo proračunsko rezervo.

Realizacija celotnega veljavnega proračuna, tip 1, je v letu 2017 znašala 99,4 %.

Pri sredstvih EU 14-20 – Centralizirani in drugi programi EU, tip 801 (PP 150022) ni bilo odstopanj med sprejetim in realiziranim finančnim načrtom.

V skladu z dinamiko **prilivov** s strani koordinatorja (PKA) projekta je bila realizacija 100% (4.246,59 EUR).

Sredstva odškodnin iz zavarovanja premoženja, tip 7 (PP 130163)

- Realizacija razpoložljivih sredstev odškodnin je v letu 2016 znašala **0 %**. Dogovorjeno je bilo, da bo lastnik prostorov popravil poškodovano ali uničeno opremo na svoje stroške, saj je bila oprema uničena zaradi vdorov vode v najete prostore.

Agencija je opravila večino najpomembnejših nalog iz delovnega načrta za leto 2017, in sicer v skladu s strateškimi cilji in usmeritvami ter ob upoštevanju opisnih kazalcev, določenih v obrazložitvi rebalansa državnega proračuna:

- izvajanje evalvacijskih in akreditacijskih postopkov za visoko šolstvo;
- izvajanje zunanjih evalvacij višjih strokovnih šol;
- ohranitev članstva v reprezentativnih evropskih organizacijah;
- včlanjena je v EQAR, v ENQA, v ECA, v CEENQA in INQAAHE
- aktivno dela na vzpostavitvi enotnega informacijskega sistema agencije - delno
- aktivno sodeluje pri razvoju slovenskega visokošolskega sistema.

Agencija je tudi od leta 2015 naprej nadaljevala z intenzivnim preverjanjem učinkovitosti in uporabnosti vzpostavljenega sistema zunanjega preverjanja kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, v postopku samoevalvacije je presojala tudi ustreznost in uporabnost akreditacijskih in evalvacijskih postopkov ter meril pri deležnikih. Na podlagi ugotovitev so bili pripravljene predlogi prečiščenih in prenovljenih meril za akreditacijo in evalvacijo in tudi sistem usposabljanja strokovnjakov.

V novembru in decembru 2017 je agencija izvedla štiri usposabljanje strokovnjakov agencije za manjše skupine upoštevajoč nova merila za akreditacijo in zun. evalvacijo, ki so bila objavljena v avgusta 2017 po dolгих usklajevanjih v Ur.l. 42/17 .

Sodelavci agencije tudi redno sodelujemo z visokošolskimi zavodi (redno odgovarjamo na vprašanja preko info@nakvis.si) ter se udeležujemo povabil z visokošolskih zavodov.

S sprejetjem ZViS-K so se tudi postopki presoje spremenili ob spremenjenih merilih za akreditacije in zun. evalvacije tako, da bo potrebno v 2018 redno organizirati ustrezne tečaje usposabljanja za visokošolske zavode, za strokovnjake, za sodelavce na agenciji in za svetnike agencije.

5. NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

Pri izvajanju programa dela agencije se po mojem mnenju niso pojavile nedopustne ali nepričakovane posledice.

V letu 2014 je agencija prejela negativno mnenje Računskega sodišča o poslovanju v letu 2011 in morala izvesti 3 popravljane ukrepe. V porevizijskem poročilu je Računsko sodišče 2 od 3 ukrepov ocenila za zadovoljiva, eden pa je bil ocenjen kot nezadovoljiv. Tako je bila ugotovljena kršitev dobrega poslovanja agencije in svetu agencije je bilo naloženo, da izvede dodatni popravljalni ukrep. Do neizvedbe ukrepa je prišlo zaradi kolizije v zakonodaji - gre za neusklajenost Zakona o visokem šolstvu in Sklepa o ustanovitvi agencije. Računsko sodišče je naročilo tudi Vladi RS, da uskladi zakonodajo v izogib napačnega tolmačenja. To je bilo tudi storjeno v letu 2015. Vendar je Računsko sodišče zadevo ponovno medijsko odprlo v januarju 2016. Posledica tega je tudi kriminalistična preiskava in preiskava na KPK, ki je v teku.

V letu 2014 je Računsko sodišče začelo na agenciji novo revizijo učinkovitosti postopkov evalviranja, akreditiranja ter podeljevanja koncesij pri zagotavljanju kakovosti in raznovrstnosti študijskih programov od 1. januarja 2010 do junija 2014. V reviziji je vključeno tudi MIZŠ in Vlada RS. V letu 2016 je agencija morala izvesti 7 popravljanih ukrepov, od katerih so bili trije ocenjeni kot nezadovoljivi. Ocenjena je bila kršitev dobrega poslovanja in podano mnenje, da nesmotrnosti agencije, ki niso bile zadovoljivo odpravljene, ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji. Računsko sodišče je porevizijskem poročilu leta 2017 zapisalo tudi, da je Vlada RS še izrazila željo, da agencija razširi svoje delovanje, posebej v smeri uvedbe razvojnega in analitskega dela ter krepitve svetovalne dejavnosti, kar pa povzroči tudi dodatne finančne obveznosti, ki jih je potrebno oceniti. Posebej zanimiv pa je zapis v revizijskem poročilu Računskega sodišča RS [http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/K5B09D7277DC37466C1257F95001AE91A/\\$file/Akreditacije.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/K5B09D7277DC37466C1257F95001AE91A/$file/Akreditacije.pdf) :

"Neučinkovitost postopkov evalvacij in akreditacij, s katerimi naj bi agencija izvajala zunanje zagotavljanje kakovosti visokega šolstva, je računsko sodišče pripisalo predvsem nejasnim, nenatančnim in nerazumljivim pravnim podlagam. Ugotovilo je, da ministrstvo kot pripravljavec in vlada kot predlagatelj zakonodaje s področja visokega šolstva nista ustrezno načrtovala sistema šolstva v delu, ki se nanaša na zagotavljanje kakovosti in raznovrstnosti študijskih programov, ter da v sprejetih pravnih podlagah nista natančno določila, kaj naj bi se v postopkih zunanjega zagotavljanja kakovosti preverjalo." Menimo, da so nova Merila za akreditacijo in zun. evalvacijo (avg 2017) pravičen odgovor na mnenje Računskega sodišča.

Vzpostavitev novega celovitega informacijskega sistema agencije je potekala celo leto 2015, 2016 in tudi 2017. **Pripomniti je potrebno, da agencija ima svoj interni informacijski sistem na serverju agencije.** Zavedamo se pomembnosti informacijskega sistema za bodoče delovanje agencije, še posebej, ker mora biti usklajen z eVŠ na MIZŠ in MJU (šifranti) in ne bo več nepotrebne podvajanja vnašanja podatkov. So pa določene težave, ker bo informacijski sistem gostoval na »tujci« infrastrukturi in potrebujemo z njimi zelo vsklajeno delovanje. Tu se izkazujejo največje zamude. Hkrati pa skoraj vsaka sprememba v zakonodaji (ZViS - do sedaj je bilo 25 sprememb) povzroči spremembo v merilih za akreditacijo, ki zahteva tudi ustrezni popravek v informacijskem sistemu predvsem v elektronskem obrazcu.

Za ilustracijo, s kakšnimi zapleti se soočamo pri sistemu eNakvis, naj navedem kronologijo dogodkov v zvezi z informacijskim sistemom eNakvis

a) kronologija dogajanj med MJU in NAKVIS

- eNakvis smo gradili sproti z »razvojem« Meril za akreditacijo. Merila za akreditacijo skupaj z obrazci so bila sprejeta 4. 8. 2017.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- julija 2017 smo prejeli obvestilo dotedanjega našega izvajalca računal. storitev Optilab d.o.o., da ne bo mogel dokončati naročila zaradi finančnih težav. Sledila je prekinitev pogodbe.
- na agenciji smo zagotovili nadaljevanje dela na eNakvis.
- 4. 9. 2017 smo imeli testiran in delujoč eNakvis (na testnem okolju MJU).
- še isti dan smo zaprosili za namestitev v šolsko in produkcijsko okolje.
- prvi odgovor z njihove strani smo prejeli 19. 9. 2017, po tem, ko smo na MJU poslali urgenco in vršili pritisk preko političnih povezav
- 19.9.2017 so nas seznanili s predvidenimi testiranjmi po novih pravilih.
- isti dan je bilo izveden prvi test in sicer preverjanje varnostne kode s programom Checkmarx.
- ugotovljene so bile določene varnostne pomanjkljivosti na eNakvis, še isti dan so bile posredovane našemu izvajalcu, ki je takoj začel z njihovo odpravo.
- 28. 9. 2017 je izvajalec naredil popravke in pripravil novo verzijo za namestitev na testno okolje.
- novo verzijo so na MJU namestili 2. 10 .2017.
- hkrati smo že postavljali Varnostno shemo (aplikacija, s katero se uporabniki s kvalificiranim digitalnim potrdilom prijavijo v eNakvis) in pozvali zavode, da se prijavijo in uredijo dostop.
- konec oktobra 2017 smo pričeli izvajati individualne predstavitve delovanja eNakvis za možne vlagatelje.
- 9. 10. 2017 so na MJU izvedli ponoven test kode, ki je ponovno ugotovil določene pomanjkljivosti.
- 17. 10. 2017 je izvajalec dodatno popravil aplikacijo.
- 18. 10. 2017 se je ponovno izvedel test, ki je spet javljal določene varnostne težave. Naš izvajalec je zagotovil, da ne gre za dejanske težave in da testna programska oprema ni ugotovila dejanskega stanja.
- 19. 10. 2017 je izvajalec pripravil pisni odziv na poročilo testiranja.
- 20.10. 2017 smo poročilo posredovali pristojnim na MJU.
- 16. 11. 2017 smo dobili odgovor MJU, da lahko gremo na naslednja testiranja ob pripravi ustreznih pojasnil.
- 21. 11. 2017 smo poslali zahtevana pojasnila na MJU.
- 1.12.2017 so iz MJU zahtevali še dodatna pojasnila.
- 5.12.2017 smo jim poslali zahtevano dokumentacijo.
- 20. 12. 2017 smo imeli sestanek na MJU pred predstoječimi t.i. penetracijskimi testi
- 22.12.2017 smo jim poslali dokumentacijo, za katero smo se dogovorili na prej omenjenem sestanku.
- 4. 1. 2018 je izvajalec MJU pričel s penetracijskimi testi.
- 11. 1. 2018 so bile predstavljene ugotovitve testiranja, ki so ugotovili, da aplikacija deluje dobro, vendar je bilo potrebno popraviti določene potencialno kritične varnostne napake.
- 17. 1. 2018 je izvajalec izvedel analizo ugotovitvenega poročila ter predlagal popravke.
- 1. 2. 2018 smo odložili popravljeno verzijo na testno okolje MJU.
- po testiranju smo ugotovili, da aplikacija ne deluje pravilno in da morajo na MJU ponovno namestiti aplikacijo. To je bilo storjeno še isti dan.
- 6. 2. 2018 so ponovno pričeli izvajati okrnjene penetracijske teste (samo popravke).
- 7. 2. 2018 smo dobili potrditev, da so odpravki v redu in da imamo dovoljenje za prehod na produkcijsko okolje, ko odpravimo še manjšo pomanjkljivost.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- 9. 2. 2018 je izvajalec odpravil še zadnje pomanjkljivosti.
- do 14. 2. 2018 smo očistili bazo in aplikacijo ponovno naložili na testno okolje.
- 15. 2. 2018 smo dobili dokončno potrditev iz MJU, da je aplikacija sedaj varnostno ustrezna.
- 19. 2. 2018 so iz MJU sporočili, da moramo preveriti zadnje stanje aplikacije (kompletni funkcionalni test delovanja) ter pridobiti bralne pravice za bazo eVŠ od MIZŠ.
- pri testiranju smo odkrili določene pomanjkljivosti, ki jih pred popravki ni bilo in so bile tako velike, da smo od našega izvajalca zahtevali popravke pred namestitvijo.
- 26. 2. 2018 so bile pomanjkljivosti odpravljene in v testno okolje je bila odložena popravljen verzija.
- 28. 2. 2018 smo dobili bralne pravice za bazo eVŠ. Še isti dan je bila aplikacija nameščena na testno okolje. Ponovno je sledila zahteva po funkcionalnem testiranju.
- 1. 3. 2018 smo želeli testirati aplikacijo, vendar je pričela Varnostna shema javljati napako in nam je bil onemogočen dostop do aplikacije.
- 2. 3. 2018 je bilo ugotovljeno, da gre za napako na strani Varnostne sheme (ki je v pristojnosti MJU) in da jo bodo, kar se da hitro odpravili.

Tabela : Mesečna primerjava števila dni, ki jih je posamezna organizacija porabila za namene vzpostavitve eNakvis, od 4. 9. 2017 do 2. 3. 2018

	september	oktober	november	december	januar	februar	marec	Skupaj
MJU št. dni	16	20	25	24	11	14	1	111
NAKVIS št. dni	9	10	4	6	20	14	1	64

Na MJU so do sedaj porabili **111 dni** za potrebe testiranja, pregleda dokumentacije in nameščanja na testno okolje. Na agenciji smo porabili **64 dni** za vse popravke, testiranja, pojasnila, pripravo dokumentacije ter priprave aplikacije za namestitev.

b) Razlogi zakaj smo se že pred leti odločili za namestitev na MJU:

- Neposredna nujna povezava z eVŠ (izogib dvojnega vnašanja).
- Brezplačna strojna in programska oprema (MJU).
- Redno posodabljanje strojne in programske opreme (MJU).
- Najvišja možna stopnja varnosti (sami je nikoli ne bi mogli zagotoviti).

c) Razlogi zakaj se nismo odločili za vzporedni sistem

i) Tehnični razlogi: Podatkovna integracija med sistemoma eNakvis in eVŠ je tista, ki nas omejuje pri izbiri okolja kjer bo aplikacija "živela". Glavna omejitev je mehanizem, ki skrbi za sinhronizacijo ključnih šifrantov med obema sistemoma. Trenutno je ta mehanizem implementiran na nivoju skupne baze, v primeru, da bi želeli to ločiti, bi bilo potrebno razviti novo aplikacijo, ki bi skrbela za sinhronizacijo podatkov. Na strani eVŠ namreč takšna aplikacija ne obstaja. Težava omenjene aplikacije pa je, da posega v občutljive podatke nekega drugega sistema znotraj infrastrukture MJU, konkretno eVŠ, zato bi bila podvržena še posebej strogemu varnostnemu pregledu.

ii) Ekonomski razlogi:

Ocena stroškov vzpostavitve in vzdrževanja vzporednega sistema:

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Postavka	cena
izdelavo integracijske komponente za podatke iz eVŠ	offline 1.500 EUR, sinhrona 4.000 EUR
zagotovitev ustrezne strojne opreme	2.000 EUR
postavitve in konfiguracija okolji	3.000 EUR
Tekoče vzdrževanje	1.000 EUR/mesec
Skupaj	od 9.500 EUR do 12.000 EUR

Ocena stroškov kopiranja podatkov iz Wordovih datotek v eNakvis: 500 EUR

iii) Ostali razlogi:

- Nizka varnost podatkov
- Potencialne težave pri prenosu podatkov iz naših lokalnih baz v baze na MJU
- Brez digitalnega podpisa

6. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

1. Akreditacije in zunanje evalvacije v visokem šolstvu

Krajša primerjava števila odločitev sveta agencije v letu **2017** z letom **2016** je sledeča:

- prve akreditacije študijskih programov: **20** leta 2016; **39** leta 2017;
- podaljšanje akreditacij študijskih programov: **224** leta 2016; **100** leta 2017;
- prve akreditacije visokošolskih zavodov: **0** leta 2016; **1** leta 2017;
- podaljšanje akreditacij visokošolskih zavodov: **8** leta 2016; **8** leta 2017;
- preoblikovanja visokošolskih zavodov: **10** leta 2016; **3** leta 2017.

Bistveni spremembi med letom 2016 in 2017 sta število podaljšanih akreditacij študijskih programov ter število preoblikovanj visokošolskih zavodov. Postopki podaljšanj akreditacij programov sicer spadajo med najzahtevnejše in najdaljše postopke z obveznim evalvacijskim obiskom skupine strokovnjakov na visokošolskih zavodih. V letu 2017 smo poskušali izvesti čimveč preostalih programskih evalvacij. Z ZViS-K podaljšanj akreditacij programov ne bo več.

Kljub prizadevanjem ima agencija na dan 31. decembra 2017 v obravnavi še **45** vlog (31 po starih merilih in 14 po novih merilih), 31. decembra 2016 pa jih je imela agencija teh vlog **150**. Ko je potekla akreditacija ne-bolonjskim programom 30.9.2016, je bilo v Sloveniji akreditiranih 914 bolonjskih študijskih programov. Vsekakor bo prehod na institucionalno evalvacijo in akreditacijo zmanjšal število obravnavanih vlog in bo obravnava posameznih temeljitejša.

Po uveljavitvi Zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) agenciji ni treba akreditirati večjih sprememb študijskih programov univerz. Postopek akreditacije spremembe študijskega programa je načeloma manj zahteven postopek, ki se praviloma opravlja brez imenovanja skupine strokovnjakov, in ki ga je mogoče končati v razmeroma kratkem času. Leta 2016 je bilo **25** večjih sprememb študijskih programov, leta 2017 pa jih ni bilo.

2. Zunanje evalvacije v višjem šolstvu

Agencija opravlja le zunanje evalvacije višješolskih zavodov in sprejema mnenje o doseganju z zakonom sprejetih standardov. Akreditacijske odločitve so v pristojnosti ministrstva.

V letu 2017 je agencija prejela **10** vlog za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol in opravila **11** evalvacijskih obiskov. Končno mnenje o doseganju z zakonom predpisanih standardov je agencija podala za **9** višjih strokovnih šol.

Pojasnilo: zaradi dolgotrajnega postopka zunanjih evalvacij višjih strokovnih šole se večina evalvacijskih obiskov sicer odvije v letu, kot je predvideno glede na vsakoletni načrt zunanjih evalvacij, mnenje sveta agencije pa se po večini sprejme šele naslednje koledarsko leto.

3. Mednarodno sodelovanje – članstvo v ENQA in EQAR in sodelovanje v reprezentativnih evropskih organizacijah oziroma združenjih ECA in CEENQA.

Agencija je že leta 2013 in potem 2015 dosegla oba pomembna strateška cilja, to je vpis v evropski register zaupanja vrednih agencij (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR) ter polnopravno članstvo agencije v ENQA. Tako je bil 21. ukrep iz ReNPVŠ11-20 v celoti izpolnjen.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Poleg tega je agencija podpisala pristopno izjavo k projektu MULTRA (Multilateral Agreement on the Mutual Recognition of Accreditation Results regarding Joint Programmes, Večstranski sporazum o vzajemnem priznavanju akreditacijskih odločitev pri skupnih študijskih programih) v okviru Evropskega konzorcija za akreditacije (ECA).

Agencija aktivno sodeluje v mednarodnih zvezah kot so ECA in CEENQA, v okviru Erasmus+ poljskega projekta EIQAS pa sedaj tudi z agencijami na Poljskem (PKA), Portugalskem (A3ES) in Bolgariji (NEAA). V začetku 2017 se je zaključil skupni Erasmus+ projekt EIQAS <http://www.eiqas.com>.

7. OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA IN UKREPI ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI TER KVALITETE POSLOVANJA

Ocenjujemo, podobno kot v letu 2016, da so bila proračunska sredstva agencije porabljena učinkovito, preudarno, po načelu dobrega gospodarjenja in za namene, predvidene v proračunu Republike Slovenije. Postavljeni cilji so bili doseženi, na temeljnem področju delovanja agencije (akreditacije in zunanje evalvacije visokošolskih zavodov, študijskih programov in višjih strokovnih šol). Izredno učinkovita je bila samoevalvacija agencije (ki postaja stalna praksa skupaj z akcijskim načrtom), na podlagi izsledkov je bilo izboljšano delo tako v agenciji kot v razmerju do visokošolskih deležnikov. Samoevalvacija je osnova za izdelavo akcijskega načrta. Agencija si je pridobila ugled tudi v mednarodnem merilu, posebej v ENQA, EQAR, ECA in CEENQA. Izkazala se je tudi kot koristen partner tudi v Erasmus+ projektu EIQAS v sodelovanju s tremi tujimi agencijami. Direktor agencije je podpredsednik dveh evropskih združenj ECA in CEENQA.

Prav zaradi skrbi za učinkovito gospodarjenje oziroma porabo finančnih sredstev, ki ni presežilo 1,3 mio eur se je podaljšal rok za vzpostavitev celovitega informacijskega sistema agencije, ki pa je ob zunanjih izvajalcih in zunanji infrastrukturi časovno težko obvladljiv.

Potrebno je opozoriti na mnenje tujih strokovnjakov, da mora biti agencija dolgoročno stabilno in vzdržno financirana. Agencija je v letih 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 delovala s približno 1,2 milijona eur sredstev na leto. V letih 2016 in 2017 je prvič delovala samo z integralnimi sredstvi proračuna v približno enakem znesku. Resolucija Nacionalnega programa visokega šolstva 2011-2020, ReNPVŠ11-20, ki jo je potrdil Državni zbor, sicer govori v 20. ukrepu o **6 mio eur** sredstev neposredno iz proračuna po letu 2015. 6 mio eur je povsem nerealna številka. Agencija bi brez težav delovala v sedanjih sestavi, če bi pridobila integralno 1,4 milijona eur letno iz integralnega dela proračuna. Če bi agenciji bilo alocirano 2 mio eur iz proračuna, bi lahko opravila reorganizacijo in ustanovila tudi razvojno-analitično službo in dodatno zaposlila še dva strokovnjaka.

Seveda je bilo mnenje Računskega sodišča povsem drugačno. Računsko sodišče je v revizijskem poročilu izreklo mnenje, da agencija pri ureditvi in izvajanju postopkov evalviranja in akreditiranja ter vlada in ministrstvo pri ureditvi postopkov evalviranja in akreditiranja ter pri ureditvi in izvajanju podeljevanja koncesij v obdobju od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2013 niso bili učinkoviti. Neučinkovitost postopkov evalvacij in akreditacij, s katerimi naj bi agencija izvajala zunanje zagotavljanje kakovosti visokega šolstva, je računsko sodišče pripisalo predvsem nejasnim, nenatančnim in nerazumljivim pravnim podlagam. Računsko sodišče sicer ni navedlo, kateri strokovnjaki so podali to mnenje niti ni upoštevalo poročila tujih strokovnjakov pri evalvacijah agencije za EQAR in ENQA. Za agencijo je najbolj problematično, da jo računsko sodišče sili k objektiviranju in kvantifikaciji zagotavljanja kakovosti ter njene evalvacijske postopke omejuje na merjenje.

V porevizijskem poročilu iz januarja 2017 je Računsko sodišče tudi zapisalo, da je vlada RS izrazila željo, da agencija razširi svoje delovanje, posebej v smeri uvedbe razvojnega in analitskega dela ter krepitve svetovalne dejavnosti, kar pa povzroči tudi dodatne finančne in kadrovske obveznosti. Agencija je morala izvesti 7 popravljalnih ukrepov - trije so bili ocenjeni kot nezadovoljivi, vendar menimo, da smo z vsemi dodatnimi ukrepi, učinkovitost zelo izboljšali. Računsko sodišče je ugotovilo kršitev dobrega poslovanja in, da nesmotrnosti agencije, ki niso bile zadovoljivo odpravljene, ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.

8. OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Ob upoštevanju 10. člena Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Ur. L. RS, št. 72/2012) in omejeni kadrovski zasedbi formalni sistem notranjega finančnega nadzora še ni vzpostavljen. Vendar notranji nadzor se redno izvaja preko Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna. Nadzor nad poslovanjem agencije so v letu 2015 izvedli inšpektor za proračun in inšpektor za ZSPJS ter inšpektor za ESS sredstva. Tudi Računsko sodišče se je že drugič posvetilo poslovanju agencije. Ni bilo ugotovljenih nepravilnosti pri finančnem nadzoru.

Po gornjem pravilniku o usmeritvah za usklajeno delovanje notranjega nadzora javnih financ, smo dolžni zagotoviti notranjo revizijo svojega poslovanja najmanj enkrat v obdobju vsakih treh let. V letu 2018 načrtujemo notranjo revizijo našega poslovanja.

Agencija ima za svoje delovanje v najemu izredno velike nefunkcionalne prostore (900 m²), vendar najemne pogodbe po mnenju pravnikov ne more prekiniti, ker je bila pogodba sklenjena za obdobje 10 let. V letu 2014 in 2015 je iskala pomoč odvetniške pisarne. Na žalost so tudi operativni stroški vzdrževanja za tako velike prostore visoki. Stroški najema znašajo približno 1/10 vrednosti letnega proračuna agencije. Pogovori z najemodajalcem so bili neuspešni. Naše ukrepe zaradi prostorov v tej obravnavi je Računsko sodišče ocenilo kot zadovoljive.

Računsko sodišče je na agenciji opravilo novo revizijo v letih 2014 in 2015 za obdobje od 1. marca 2010 do dec 2013: pridobitev mnenja o učinkovitosti postopkov evalviranja, akreditiranja in podeljevanja koncesij pri zagotavljanju kakovosti in raznovrstnosti študijskih programov.

Agencija je oddala vse zahtevane podatke za to revizijo - poročilo agencije vsebuje 16 poglavij, 38 strani besedila in 330 prilog. Po pregledu teh dokumentov je Računsko sodišče postavilo še 53 dodatnih vprašanj in zahtevalo še 5 dodatnih obširnih zaprosil. Skoraj pol leta so bili določeni delavci agencije dodatno obremenjeni z delom in pojasnevanjem računskemu sodišču. V revizijskem poročilu se je med drugim problematiziral tudi notranji in zunanji finančni nadzor-skupno 7 popravljalnih ukrepov. V porevizijskem poročilu iz januarja 2017 je bilo podano naslednje mnenje in ukrep je bil ocenjen kot zadovoljiv. Agencija je namreč v odzivnem poročilu navedla, da je izvedbo zunanje revizije učinkovitosti porabe sredstev in uspešnosti doseganja načrtovanih ciljev predvidela v letu 2012, vendar ji je takrat zmanjkalo sredstev. Notranjo revizijo za agencijo opravlja MF na podlagi 101. člena Zakona o javnih financah, in sicer Urad za nadzor proračuna Republike Slovenije. Ta je opravil revizijo v letih 2010 (revidirani leti 2009, 2010) in 2015 (revidirano leto 2014). Agencija je ob tem navedla, da poraba proračunskih sredstev za ponovno zunanjo revizijo istih obdobj, ki bi jo opravili pogodbeni revizorji, ni smotrna.

Agencija je v dopolnitvi odzivnega poročila izkazala, da je za julij 2016 bila načrtovana izvedba zunanje revizije dopolnilnega vzorca za cilj 1 ESS -Vzpostavitev nacionalnega sistema za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu 2010-2014(2015). Revizijo je opravila revizijska družba KMNG, ki jo je MF izbralo za zunanjega izvajalca revizije na podlagi javnega naročila. Rezultati revizije so bili za agencijo ugodni. Ob porabljenih sredstvih v petih letih 4.606.499 eur, je revizija ugotovila neskladje le za 395 eur.

9. POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI, Z NAVEDBO, ZAKAJ CILJI NISO BILI DOSEŽENI. POJASNILA MORAJO VSEBOVATI SEZNAM UKREPOV IN TERMINSKI NAČRT ZA DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV IN PREDLOGE NOVIH CILJEV ALI UKREPOV, ČE ZASTAVLJENI CILJI NISO IZVEDLJIVI

Edini cilj, ki ni bil dosežen, je bila vzpostavitev računalniškega sistema eNakvis. Pojasnilo za eNakvis

- **Do marca 2016.** Sistem (postopkovni del in prva verzija elektronskih obrazcev) je bil zgrajen in prevzet v drugi polovici leta 2015. Dostopen je bil na lokalnem strežniškem okolju za namene testiranja in nadaljnjega razvoja, ne pa vlagateljem oz. zainteresirani javnosti. Do februarja 2016 smo pripravili prenovljene obrazce na podlagi tedaj veljavnih Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (v nadaljevanju Merila).
- **Marec 2016 – november 2016.** V času priprave elektronske verzije prenovljenih obrazcev je postalo jasno, da bo do konca leta 2016, prišlo do sprememb visokošolske zakonodaje, ki je prinesla tudi bistvene spremembe v sistem nacionalnega zagotavljanja visokega šolstva, predvsem prehod iz programske na institucionalne evalvacijo. To je tedaj pomenilo, da bomo morali popolnoma spremeniti Merila in posledično obrazce za akreditacijo in evalvacijo. Na podlagi teh dejstev smo se odločili, da vlagatelji do preнове uporabljajo star sistem oddajanja vlog, z dostopnostjo eNakvis pa počakamo do preнове zakonskih in podzakonskih aktov.
- **December 2016 – julij 2017.** Sredi decembra 2016 je pričel veljati spremenjen Zakon o visokem šolstvu, ki je zaradi sistemskih sprememb določil spremembo Meril. Prav tako je za to obdobje uvedel moratorij na oddajo vlog za akreditacijo in zunanjo evalvacijo. Prenovljena Merila, s prenovljenimi pripadajočimi obrazci, so bila sprejeta julija 2017. Skozi celotno obdobje postopka preнове Meril smo gradili in spreminjali nove elektronske obrazce z namenom, da bi bili ti, kar se da hitro na voljo vlagateljem (rok, ki smo si ga zastavili in zapisali v Merila je bil 20. september 2017).
- **Avugust 2017 – december 2017.** Elektronski obrazci so bili dokončno prenovljeni in preizkušeni 4. septembra 2017. Ta dan smo tudi kontaktirali MJU, da pripravijo vse potrebno za prenos aplikacije eNAKVIS iz testnega v produkcijsko okolje. Ravno ta čas pa je začela na MJU veljati nova zaostrena varnostna politika za vse aplikacije, ki želijo uporabljati državni oblak, katero nismo poznali, niti nismo bili do tedaj z njo seznanjeni. Odzivnost MJU je bila v tem obdobju izredno slaba. Šele konec meseca septembra so po naši urgenci začeli s prvim varnostnim testom izvorne kode aplikacije. Prvi test je pokazal določene pomanjkljivosti, ki jih je bilo potrebno odpraviti, kar je naš izvajalec v doglednem času tudi storil oz. jih ustrezno obrazložil. Po skoraj mesec dni čakanja smo prejeli odgovor, da lahko gremo dalje s testiranjem, in sicer, da je pred selitvijo v t.i. produkcijsko okolje, potrebno opraviti še penetracijske teste. Po ponovnem mesecu čakanja so se ti pričeli izvajati v začetku januarja 2017. Med tem časom smo visokošolskim zavodom in strokovnjakom (iz registra strokovnjakov) predstavili delovanje eNakvis z namenom, hitrejšega privajanja na nov sistem. V tem obdobju je prav tako potekal vpis vlagateljev v t.i. varnostno shemo, preko katere bo omogočen dostop do aplikacije. Namreč, vsak ki bo želel dostopati do elektronskih obrazcev, bo to lahko storil izključno preko osebnega kvalificiranega digitalnega potrdila.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

- **Februar 2018.** Aplikacija je vse teste prestala in dobila dovoljenje za prehod na produkcijsko okolje. Predvidevamo, da bo javnosti dostopna, če ne bo dodatnih zapletov, v mesecu marcu 2018.

Podrobnejši opis je že podan tudi v poglavju 5.

10. OCENA UČINKOV POSLOVANJA NACIONALNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU NA DRUGA PODROČJA, PREDVSEM PA NA GOSPODARSTVO, SOCIALO, VARSTVO OKOLJA, REGIONALNI RAZVOJ IN UREJANJE PROSTORA

Temeljni cilj razvoja visokega šolstva v Sloveniji je omogočiti čim večjemu deležu prebivalstva kakovostno, evropsko primerljivo izobrazbo in čim bolj enake možnosti za izobraževanje, ne glede na vrsto in kraj študija. Pridobivanje takšne izobrazbe je mogoče le na podlagi kakovostnega izobraževalnega, raziskovalnega, strokovnega in umetniškega delovanja visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, ki se odzivajo na potrebe lokalne in širše skupnosti. Vloga agencije pri tem je, da v akreditacijskih in evalvacijskih postopkih izboljšuje kakovost visokošolskega in višješolskega izobraževanja ter presoja tudi, kakšna je vpetost visokošolskega zavoda oziroma višje strokovne šole v okolje, ali so študijski programi nastali zaradi potreb gospodarstva, ali bodo oziroma so diplomanti zaposljivi/zaposleni, kakšne so njihove kompetence ipd. Seveda mora biti vsa ta dejavnost tudi mednarodno umeščena. Zato so vsa merila, po katerih agencija deluje, primerljiva z evropskimi standardi. To je tudi zapisano v našem zakonu ZViS. Primerljivost z evropskimi standardi je bila že dvakrat preverjena - vpis v register EQAR in polnopravno članstvo agencije v ENQA, kar je bila tudi zahteva v ReNPVŠ11-20.

Sodelovanje agencije v mednarodnem prostoru pripomore k internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva, enakovredni vpetosti v evropski visokošolski prostor in širše, ter s tem olajšuje mednarodne izmenjave študentov pa tudi diplomantov. Poseben odmev je imel vpis agencije v evropski register zaupanja vrednih agencij za zagotavljanje kakovosti, EQAR. Odbor EQAR je namreč hkrati vpisal v register tudi primerljivo estonsko agencijo in neprimerno večjo agencijo Združenega kraljestva. Tudi članstvo v ENQA je bilo doseženo. Tako imajo odprt dostop do EHEA tudi naši strokovnjaki-evalvatorji. Našo agencijo v svetu poznajo, saj je direktor v izvršnih odborih in podpredsednik dve evropskih združenj ECA in CEENQA.

Učinki poslovanja agencije so vidni pri odpiranju slovenskega visokošolskega prostora, v njegovi konkurenčnosti, primerljivosti in transparentnosti, predvsem pa pri spodbujanju zavedanja o pomenu učinkovitega kakovostnega sistema visokega šolstva in razvijanju tega sistema.

Agencija uspešno igra vlogo mehkega kontrolnega mehanizma v krogu kakovosti PDCA v slovenskem visokošolskem in višješolskem prostoru. To se predvsem odraža v tujih poročilih OECD in WEF. Naj navedem nekaj primerov:

- najboljše ocenjeni stebri (konkurenčnost) v državi Sloveniji (osnovno šolstvo, zdravstvo, visoko šolstvo)- na strani 266

<http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf>

- 10 držav izmed 130, ki so znane po veččinah in dobri izobrazbi

<https://www.weforum.org/agenda/2017/09/these-are-the-ten-best-countries-for-skill-and-education/>

- iz katerih držav bodo bodoči znanstveniki

https://twitter.com/oecd_washington/status/907589732703621120

- države, ki imajo najboljši izobraževalni sistem

<https://www.weforum.org/agenda/2017/09/countries-with-best-education-systems/>

Verjamem, če bi vlagali v izobraževanje 6,0 % BDP in ne samo 4,8 %, bi bili rezultati še mnogo, mnogo boljši. Investicija v izobraževanje ni nikoli zgrešena investicija.

<http://www.oecd.org/education/education-at-a-glance-19991487.htm>

11. DRUGA POJASNILA (ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH)

Kadri

V letu 2017 so kadri načrtovani v kadrovskem načrtu agencije za zaposlitve, ki se financirajo iz proračunskih sredstev.

Ob koncu leta 2017 je bilo na agenciji 19 zaposlenih: direktor in 5 zaposlenih v sektorju za splošne zadeve ter 13 zaposlenih v sektorju za kakovost. V primerjavi z letom 2016, se je število zaposlenih znižalo na 19.

Kljub temu je agencija opravila večino nalog iz letnega delovnega načrta za leto 2017, za doseg te ciljev pa so bili zaposleni velikokrat preveč obremenjeni.

V letu 2018 bomo z MF spregovorili o možnosti dveh dodatnih zaposlitev za pokrivanje internacionalizacije (prevodi) in IKT.

Investicije

V skladu z racionalno rabo proračunskih sredstev, smo se tudi v letu 2017 omejili le na zelo nujne nakupe:

- izgradnja, vzpostavitev ter vzdrževanje informacijskega sistema eNakvis (47.028,61 EUR)
- nakup mobilnih aparatov (1.057,72 EUR),
- nakup projektorja Acer S1383 WHNE (658,19 EUR),
- servis računalniške opreme in servisni deli (268,40 EUR).